

Народна банка на Република Македонија
ДИРЕКЦИЈА ЗА МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Најнови макроекономски показатели
Преглед на тековната состојба

јуни 2013 година

Најнови макроекономски показатели Преглед на тековната состојба - влијанија врз монетарната политика

Прегледот на тековната состојба има за цел да даде осврт на најновите макроекономски податоци (април-мај 2013 година) и споредба со последните макроекономски проекции (април 2013 година). Со тоа ќе се утврди колку тековната состојба во економијата соодветствува со очекуваните движења на варијаблите во претходниот циклус на проекции. Прегледот е фокусиран на промените на екстерните претпоставки и остварувањата кај домашните варијабли и на тоа како овие промени се одразуваат врз амбиентот за водење на монетарната политика.

Во периодот од априлскиот циклус проекции досега не настанаа позначителни промени во оценките за глобалните економски изгледи. Активноста во евро-зоната и понатаму е слаба и сè уште е во зоната на негативни квартални промени шест квартали последователно. Со тоа, подобрувањето на финансиските услови и приспособливите монетарни услови повторно не придонесоа за позабележливо закрепнување на реалниот сектор. Последните оценки за економскиот раст за евро-зоната за 2013 година се ревидирани во надолна насока. Патеката на движење на економијата на евро-зоната не е променета, односно и понатаму се очекува пад на активноста во 2013 година и влегување во зоната на позитивни промени во 2014 година. Надолните ризици околу закрепнувањето на економијата и понатаму се присутни и во основа произлегуваат од евентуалната послаба домашна и надворешна побарувачка, во однос на очекувањата и бавното спроведување на предвидените реформи, што може неповолно да делува врз очекувањата и довербата на економските субјекти. **Ваквите состојби во евро-зоната имаат ефект и врз оцените за странската ефективна побарувачка за македонски производи, којашто е незначително ревидирана во надолна насока. Промени има и кај претпоставките за цените на примарните производи, поради што има промена и во очекуваните услови на размена и ефектите од увозните цени врз инфлацијата.** Имено, проекцијата за движењето на цените на металите е ревидирана надолу, *покажувајќи понеповолни услови на размена за овој дел од извозниот сектор.* Истото влијание го имаат и малите нагорни ревизии на оцените за светските цени на храната, додека цените на нафтата се ревидирани во надолна насока, *што пак има позитивен ефект врз условите на размена и укажува на помали инфлациски притисоци преку увозните цени во однос на претходно очекуваните.*

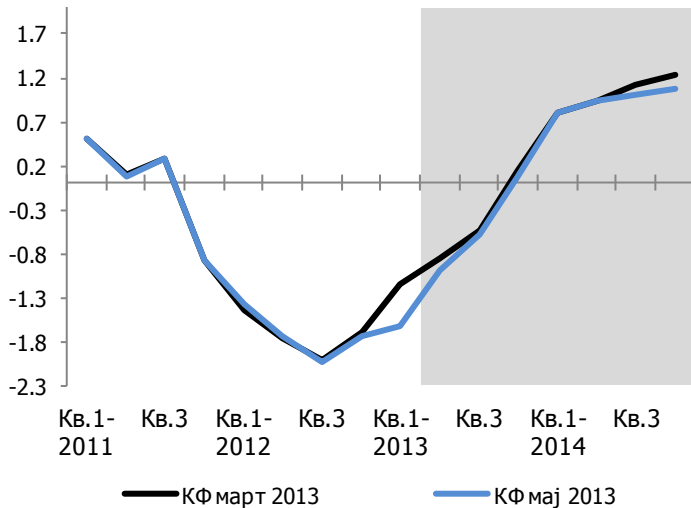
Последните макроекономски показатели главно не упатуваат на големи отстапувања во движењата, во споредба со априлските проекции, односно не упатуваат на значителни промени во ризиците за монетарната политика. Од аспект на одделните показатели што се од значење за монетарната политика, инфлацијата во текот на април забележа посилен месечен раст предизвикан од растот на цените на зеленчукот (комбиниран сезонски ефект и ефект од помалата понуда), а веќе во мај месечната промена беше негативна. На годишна основа, инфлацијата забрза во текот на овие два месеца. Сепак, просечната годишна инфлација од 3,4%, остварена во периодот април-мај, целосно соодветствува со проекцијата. Отстапувања може да се забележат кај одделните поткомпоненти. Инфлацијата во прехранбениот сектор е повисока од очекувањата, упатувајќи на сè уште присутни ризици за инфлацијата преку овој канал. Од друга страна, растот на цените во енергетскиот сектор и во базичната инфлација е послаб од очекуваниот. Базичната инфлација и понатаму е на релативно високо ниво, што во услови на негативен производствен јаз, упатува на ефекти пренесени од растот на цените на храната и енергијата. Дополнителни ризици за повисока инфлација, коишто се појавија од последните проекции наваму, се најавите за зголемување на акцизите на цигарите и алкохолните пијалаци, додека ризикот за пониски цени на домашните житни производи, заради поволните временски услови за одгледувањето на овие култури, имаше спротивно влијание. **Поради непроменетите првични услови, при промени во оцените за увозните цени во спротивни правци, оцените за инфлацијата за 2013 година засега се**

непроменети. Со тоа ризиците околу априлската проекција за инфлацијата се оценуваат како врамнотежени.

Во текот на вториот квартал, девизните резерви (приспособени за ценовните и курсните разлики) забележаа пад, што во основа е во согласност со очекувањата. За надворешниот сектор не се расположливи голем број податоци. Податоците за извозот и увозот за април упатуваат на малку потесен трговски дефицит од очекувањата, додека последните податоци за нето-приливите од менувачкото работење покажуваат можност за малку послаби приливи од приватните трансфери, во однос на проектираните. Во однос на реалниот сектор, **високофреквентните показатели за првото тримесечје упатуваат на солиден годишен раст, во согласност со проектираниот, при што сепак постојат нагорни ризици околу проекциите.** Во согласност со оцените, се очекува дека ваквата динамика на растот во голема мера ќе биде поддржана од силната градежна активност, поттикната од јавните и приватните инвестиции. **Во рамки на монетарниот сектор,** најновите првични податоци за крајот на мај укажуваат на раздвижување на кредитирањето на приватниот сектор, во услови на стабилизирани согледувања за ризик и приспособлива монетарна политика. Досегашната динамика на кредитните текови упатува на можност за остварување на проектираниот кредитен раст за 2013 година. Од друга страна, растот на депозитната база на банките е послаб во однос на очекувањата и упатува на можност за послаби остварувања во однос на проекцијата. Овие движења доведоа до повисока искористеност на депозитниот потенцијал за кредитирање на приватниот сектор над нивото очекувано во рамки на проекцијата. Одлуката за намалување на основната каматна стапка од страна на ЕЦБ предизвика мала надолна корекција **на ЕУРИБОР - каматната стапка во наредниот период.** Со тоа, во наредниот период се очекува минимално проширување на каматниот распон помеѓу домашната и странската каматна стапка.

Општо гледано, последните макроекономски движења не покажуваат големи промени во амбиентот и ризиците за монетарната политика во однос на оцените дадени во рамки на априлските проекции. И понатаму еден дел од показателите одат во прилог на понатамошно монетарно олабавување. Прво, вкупната инфлација е во рамки на очекувањата и за 2013 година се оценува дека ќе се задржи во прифатливи рамки, при врамнотежени ризици. Второ, иако засега економската активност е во согласност со очекувањата, сепак се очекува дека таа и понатаму ќе биде под потенцијалната. Трето, и покрај оценките за остварување на проекцијата за кредитите, кредитната активност на банките и понатаму е релативно слаба, а ризиците се надолни особено имајќи го предвид засега послабиот раст на депозитите од очекуваниот, коишто претставуваат основен извор за финансирање на банките. Четврто, девизните резерви се незначително пониски од оние што се очекуваа за вториот квартал и во основа се очекува и понатаму да бидат на адекватното ниво. **Сепак, постојат и фактори коишто упатуваат на потреба од поголема претпазливост при водењето на монетарната политика.** Промената на валутните склоности, во наредниот период може да доведе до потенцијално поголеми притисоци врз девизните резерви, во однос на оценетите. Исто така, останува ризикот поврзан со очекувањата за цените на металите на светскиот пазар, коишто повторно беа ревидирани надолу и *може да доведат до полоши извозни остварувања на македонските компании.* На крајот, и покрај врамнотежените инфлациски ризици кај вкупната инфлација, *базичната инфлација и понатаму е на релативно високо ниво,* укажувајќи на релативно високи пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата врз останатите цени во економијата.

Странска ефективна побарувачка (годишни стапки на промена во %)

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

Странската ефективна побарувачка во 2013 година е умерено надолно ревидирана во споредба со априлската проекција...

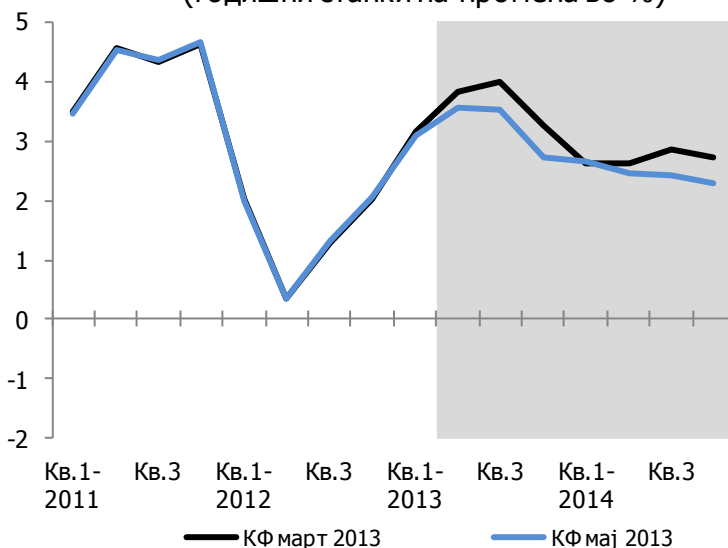
...при проектиран пад од 0,8%, наместо 0,6%...

...одразувајќи ги најмногу пониските економски остварувања од очекувањата во првиот квартал од годината кај речиси сите земји коишто се наши најзначајни трговски партнери, како и извршената надолна ревизија на реалните промени на БДП во останатите квартали од годината кај повеќето земји...

...при што на ниво на целата година најголем придонес за надолната ревизија имаат Грција, Германија и Италија.

Најновите проекции за 2014 година за странската ефективна побарувачка не се разликуваат од претходната оценка, односно и натаму се предвидува дека нејзиниот раст ќе изнесува 1%.

Странска ефективна инфлација (годишни стапки на промена во %)

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

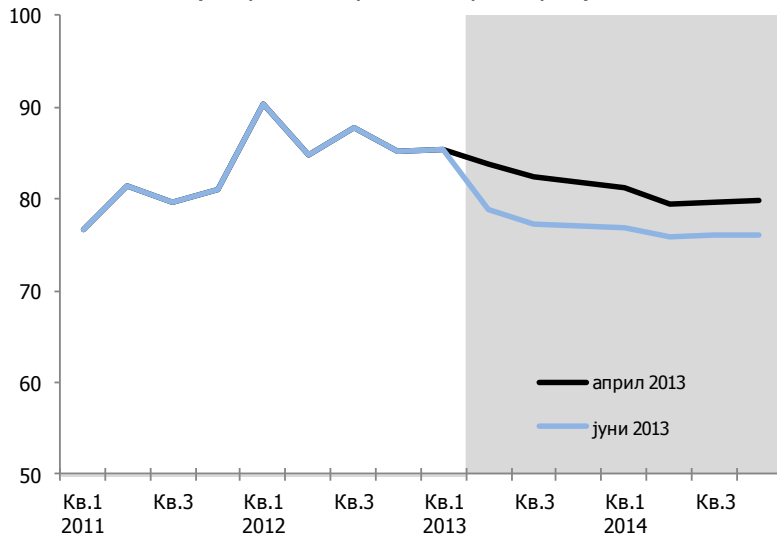
Во поглед на странската ефективна инфлација, во 2013 година е извршена нејзина повидлива надолна корекција...

...при тековно оценет раст на странските цени од 3,2%, наспроти 3,6% во претходната проекција...

...првенствено поради пониската очекувана инфлација во Србија и Бугарија и променетите очекувања за дефлација наместо инфлација во Грција.

Исто така, во надолна насока е ревидирана и проекцијата за странската инфлација во 2014 година (од 2,7% на 2,5%).

Нафта „Брент“
(квартален просек, евра/барел)

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

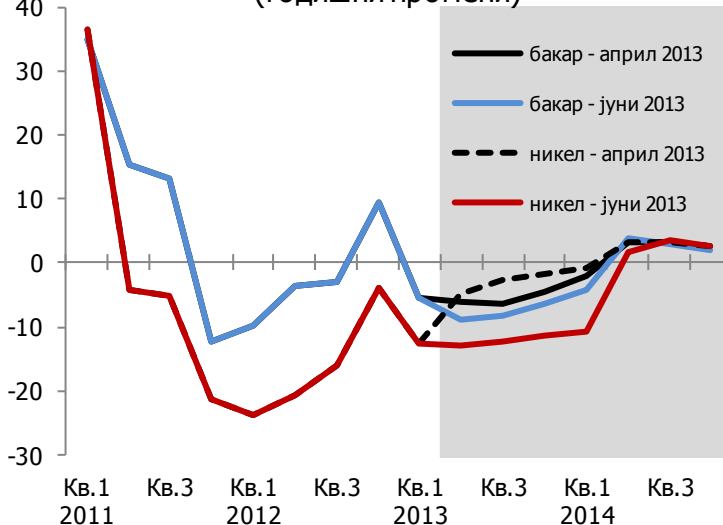
Во вториот квартал од 2013 година се оценува дека цената на нафтата „брент“ ќе биде пониска од априлската проекција и ќе изнесува 78,8 евра за барел.

Слично, надолна ревизија на проектираната цена на нафтата е извршена и за втората половина од 2013 година, со што и нејзиниот пад на ниво на целата година ќе биде двојно подлабок од априлската оценка...

...како одраз на изгледите за поумерен раст на побарувачката и зголемувањето на производството на нафта од земјите надвор од ОПЕК. Дел од отстапувањата во проекциите се поврзуваат и со депрецијацијата на доларот којшто е пониска во однос на очекуваната во април.

Во текот на 2014 година се очекува дека цената на нафтата и натаму ќе бележи пад, којшто на годишна основа ќе биде малку поизразен во споредба со проекцијата од април.

Цени на никел и бакар во евра
(годишни промени)

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

Во вториот квартал од 2013 година се очекува позначителен пад на цените на никелот и бакарот, во споредба со претходната проекција...

...којшто и во останатите квартали ќе биде подлабок од претходно очекуваниот...

...пред сè поради вишокот на страната на понудата на метали, високото ниво на залихите, како и поради послабиот раст на кинеската економија остварен на почетокот од годината и очекувањата за негово натамошно забавување.

Следствено, на годишна основа, во 2013 година стапките на пад на цените на никелот и бакарот ќе

бидат повисоки, во споредба со проекцијата од април.

Во 2014 година, се очекува дека цените на никелот ќе забележат пад, наспроти претходно предвидениот раст, додека цените на бакарот ќе остварат сличен раст како и претходната проекција.

Јунските оценки упатуваат на повисок раст на цената на пченицата и понизок раст на цената на пченката во вториот квартал од 2013 година, во споредба со претходната проекција...

...што надолнето со понискиот проектиран пад во втората половина од годината, на ниво на целата 2013 година упатува на помал ценовен пад на овие примарни прехранбени производи...

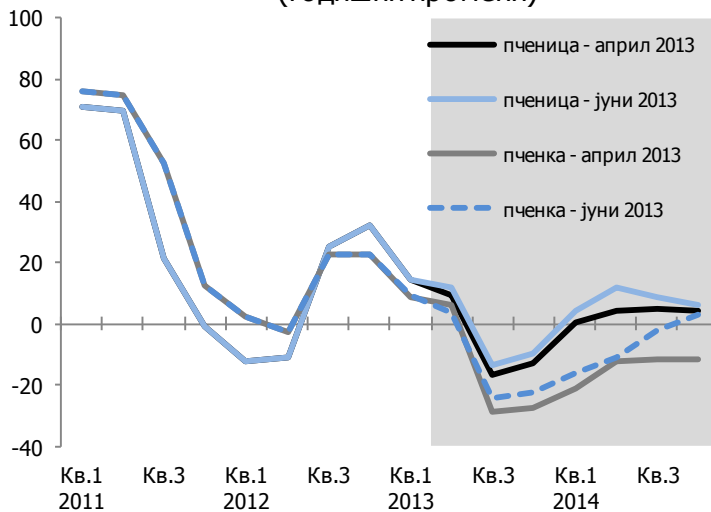
...главно поради пројавената загриженост за можно пониско овогодишно производство заради задоцнетиот посев на житни култури во САД, што го зголемува и ризикот од појава на суша во периодот на жетва.

Сепак, ваквите грижи може да се покажат како неоправдани со оглед на доволните залихи на житни производи на глобално ниво и пониските земјоделски трошоци поради очекуваниот пад на цената на нафтата.

Во 2014 година е извршена нагорна ревизија на очекуваните промени кај цените на пченицата и пченката, односно поголем раст на цените на пченицата и помал пад на цените на пченката.

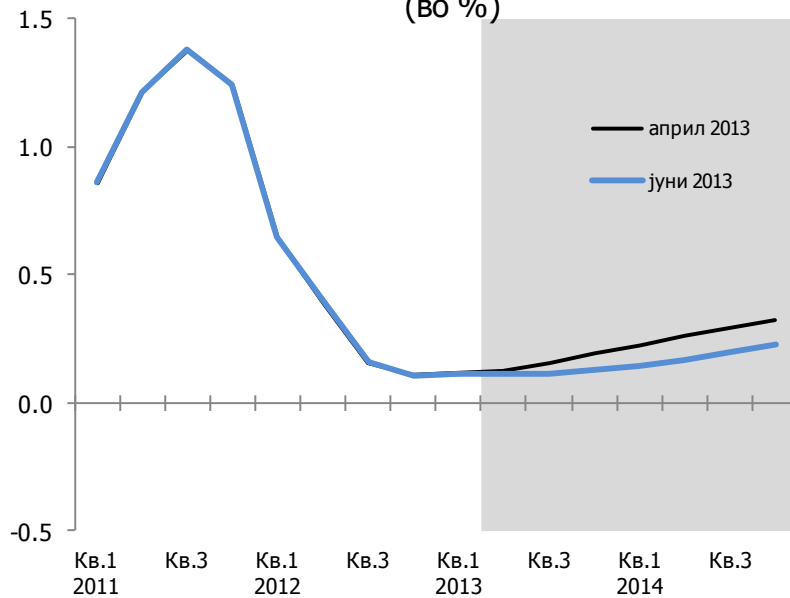
Се оценува дека стапката на едномесечниот Еурибор во вториот квартал ќе изнесува 0,11%, што во споредба со априлската

Цени на пченица и пченка во евра
(годишни промени)

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

1-месечен Еурибор
(во %)

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

проекција е минимално пониско ниво.

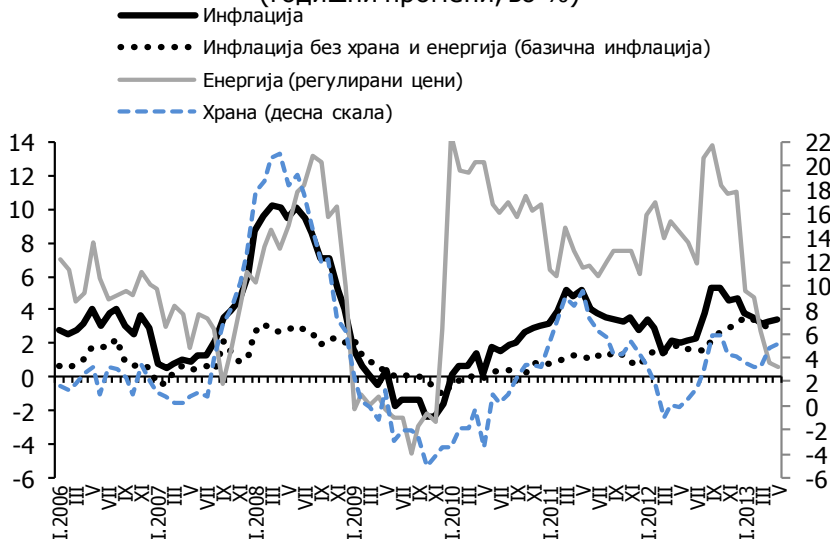
На годишна основа, во 2013 и особено 2014 година е извршена надолна ревизија на странската каматна стапка во однос на априлските очекувања...

... од 0,15% на 0,12% во 2013 година и од 0,28% на 0,19% во 2014 година ...

... главно под влијание на одлуката за намалување на основната каматна стапка од страна на ЕЦБ на историски најниското ниво од 0,5% и најавите за нејзината подготвеност за преземање натамошни мерки на политиката како поддршка на заздравувањето на еврозоната.

Инфлација и цени на храната и енергијата

(годишни промени, во %)

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Во мај потрошувачките цени бележат минимален месечен пад од 0,2%, што во најголем дел се должи на пониските цени на нафтените деривати и на храната¹.

Ваквиот пад на нивото на потрошувачките цени за првпат е забележано во текот на годината и се случува по девет месеци раст или стагнација на цените.

Освен пониските цени на нафтените деривати и на храната, дополнителен придонес за пад на вкупните потрошувачки цени имаат и намалените цени на безалкохолните пијалаци, поради сезонски фактори.

Годишната стапка на инфлација во мај главно е на стабилно ниво и изнесува 3,4% (во април 3,3%)...

...при што остварувањето е во согласност со проектираната стапка во априлскиот циклус на проекции.

Сепак, анализата на проекцијата по компоненти укажува на поголемо нагорно отстапување на остварената стапка кај прехранбената инфлација во однос на проектираната, а во обратна насока е отстапувањето кај енергетската компонента.

Отстапувањата кај храната главно произлегуваат од остварувањето на ризиците за побавно намалување на цените на свежата храна².

Пониското ниво на цените на енергијата во мај во однос на проектираното произлегува пред сè од пониската остварена цена на

Придонеси кон годишната стапка инфлацијата (во п.п.)

Извор: ДЗС и НБРМ.

¹ Намалувањето на цените на свежиот зеленчук, свежите јајца и на маслото за јадење има најголем придонес за надолното ценовно поместување на прехранбената компонента.

² Ваквите очекувања главно се поврзуваат со настанатите штети од поплавите врз раноградинарското производство во струмичкиот регион, како и за појавата на афлатоксин, што повлекуваше потреба за уништување на дел од залихите на пченка, пченкарно брашно и млеко во некои од земјите од регионот.

суровата нафта „брент“ од очекуваната во априлските проекции.

Базичната стапка на инфлација сè уште е на стабилно ниво и е под проектираното ниво.

Странски ефективни* и домашни цени на храна

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондерирани збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на РМ. Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРМ.

Надворешните влезни претпоставки во проекцијата на инфлацијата се ревидирани во различна насока...

... цените на меѓународно тргуваните примарни прехранбени производи упатуваат на помал пад на агрегатната цена на житните производи во 2013 година во однос на проекциите.

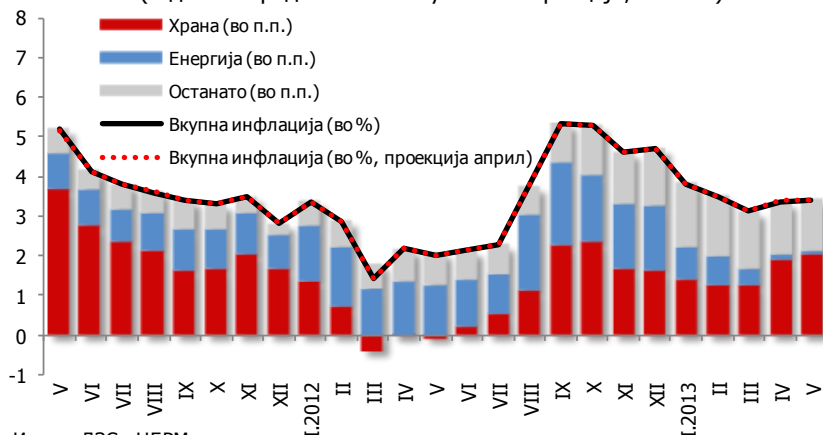
Во мај цените на пченката и пченицата бележат месечно зголемување како резултат на неповолните временски услови во САД, што го попречија навременото засадување на овие култури.

Исто така, пониската депрецијација на доларот во однос на еврото од очекуваната во април придонесе за нагорната ревизија на цените на пченката и пченицата.

Од друга страна, проекциите за светската цена на нафтата и странската ефективна инфлација за 2013 година се коригирани во надолна насока.

Стапка на инфлација

(годишни придонеси во вкупната инфлација, во п.п.)

Извор: ДЗС и НБРМ.

Ризиците околу априлската проекција на инфлацијата од 2,8% за тековната година се оценуваат како врамнотежени...

...при непроменета појдовна основа и корекции во спротивна насока на оцените за увозните цени.

Сепак, во периодот меѓу двете проекции се утврдени и нови нагорни и надолни ризици...

...при што нагорните ризици се поврзани со најавеното зголемување на акцизите на пивото, алкохолните пијалаци и тутунот...

...додека надолните ризици се поврзани со очекувањата за поволно домашно производство на жита, што е поврзано со поволните временски услови и нивното влијание врз цените на житните производи.

Евентуалното неостварување на претпоставката за зголемување на цената на електричната енергија од јуни 2013 година претставува дополнителен надолен ризик за проекцијата на инфлацијата.

Просечна исплатена плата
(годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС.

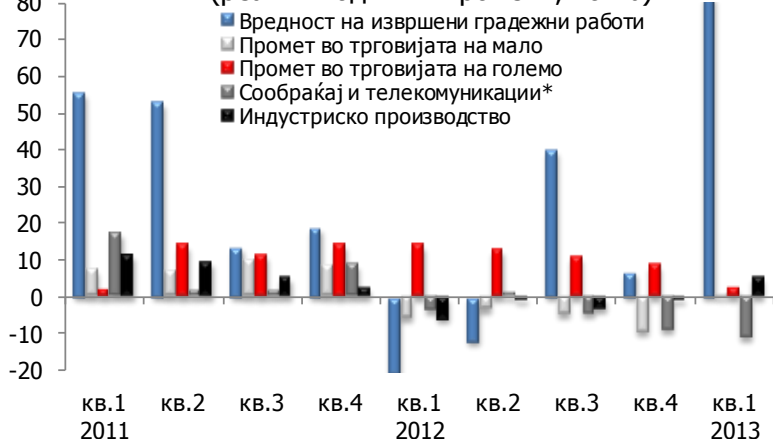
Просечната нето-плата во март 2013 година бележи номинален годишен раст од 1%, што претставува мало забавување на растот (1,4% во февруари)...

...и во најголем дел се должи на падот на платите во секторот „информации и комуникации“, како и на силното забавување на растот на платите во градежништвото.

Во првиот квартал на 2013 година стапката на номинален раст на нето-платите изнесува 1,1%, што е во согласност со очекувањата од априлската проекција.

Расположливите податоци за првото тримесечје на 2013 година упатуваат на закрепнување на економскиот раст, што е во согласност со проекциите од април...

Економски сектори
(реални годишни промени, во %)

* Прост просек од годишните стапки на промена на разликните видови на транспорт и телекомуникациите.

Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

...при позитивни придвижувања кај дел од клучните економски сектори.

Индустриската, по падот во текот на целата 2012 година, во првиот квартал на 2013 година забележа годишен раст³, при малку поголема искористеност на индустриските капацитети⁴...

...а слично поместување бележи и трговијата, остварувајќи годишен реален раст, наспроти падот во претходниот квартал, во услови на раст кај трговијата на мало и големо...

...додека градежништвото оствари висок реален годишен раст (од над 80%), делумно заради ниската споредбена основа, но и заради зголемените градежни активности (повисоки од

³ Податоците се однесуваат на индустриско производство со база и пондери од 2010 година. Истовремено и податоците за обемот на индустриско производство со база 2012 година, како показател со вклучени најнови промени во структурата на индустриското производство, покажуваат годишен раст во првиот квартал на 2013 година од 2,7%, а во април 2013 година раст од 4%.

⁴ Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС.

вообичаената сезонска динамика).

Наспроти тоа, остварувањата кај транспортот во првиот квартал на 2013 година главно упатуваат на пад, но помалку силен од оној во претходното тримесечје.

Показателите за агрегатната побарувачка, исто така, упатуваат на посилен раст во споредба со растот од претходниот квартал, што е во согласност со проекциите од април.

Високофреквентните податоци за **личната потрошувачка** упатуваат на поповолни движења во споредба со претходното тримесечје...

...при раст кај трговијата на мало, наспроти падот во претходните четири квартали, како и засилен раст кај домашното производство на стоки за широка потрошувачка...

...во услови на зголемено кредитирање на населението, главно со потрошувачки кредити, како и раст на пензиите и забавен пад на реалните нето-плати...

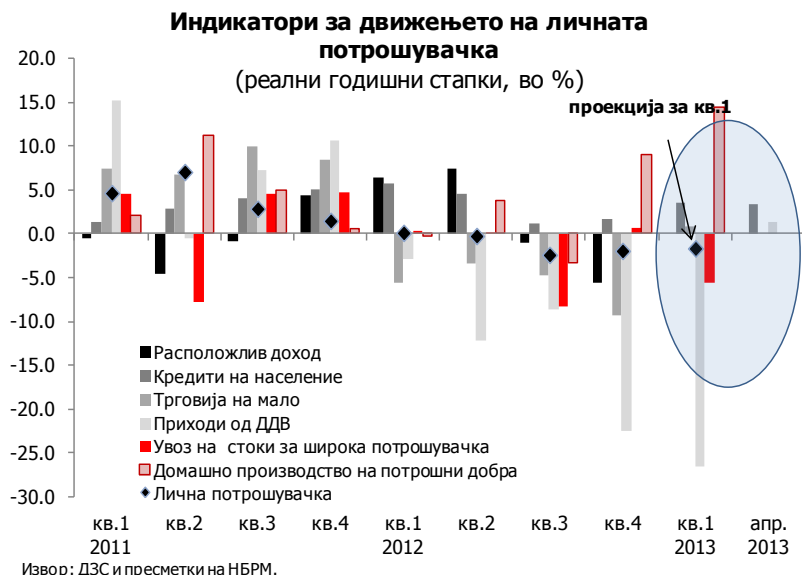
...а позитивен ефект се очекува и од приватните трансфери, и покрај остварениот годишен пад...

...што се должи на високата споредбена основа заради фактори коишто не се поврзани со потрошувачката⁵.

Од друга страна, увозот на стоки за широка потрошувачка бележи пад, наспроти минималниот раст во последното тримесечје на 2012 година...

...а висок пад бележат и приходите од ДДВ, што делумно се должи веројатно и на раздолжувањето на владата кон приватниот сектор.

Расположливите показатели за

⁵ Високата споредбена основа во првиот квартал на 2012 година се должи на продолжувањето на трендот на конверзија на евра во денари, што е предизвикано од европската должничка криза. Воедно, со исклучок на првиот квартал на 2012 година, во првото тримесечје на 2013 година е остварен највисок износ на приватни трансфери од странство досега, во споредба со првиот квартал од претходните години.

Индикатори за движењето на бруто инвестициите
(реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

ИНВЕСТИЦИСКАТА АКТИВНОСТ во првото тримесечје главно се во позитивната зона, како што се очекуваше во априлската проекција и упатуваат на засилување на годишниот раст...

...што во најголем дел се објаснува со значителното засилување на растот кај градежната активност, во согласност со очекувањата за зголемување на порачките и продолжување на можниот период на обезбедување со работа⁶...

...а засилен реален раст на годишна основа бележат и увозот и домашното производство на капитални производи...

...при што и кај странските директни инвестиции од странство дојде до забавување на трендот на годишен пад.

Наспроти тоа, државните капитални трошоци бележат пад, наспроти високиот раст во претходното тримесечје...

...а долгорочното кредитирање на домашниот корпоративен сектор продолжи посилно да се намалува.

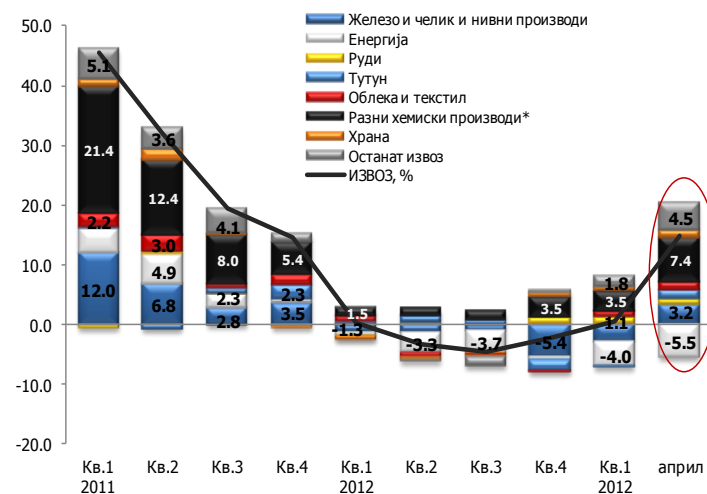
Податоците од надворешнотрговската размена во првото тримесечје на 2013 година упатуваат на стеснување на **трговското салдо**, што е во согласност со очекувањата од априлската проекција...

...при минимален номинален раст на извозот на стоки и пад на увозот.

Расположливите високофреквентни податоци за економската активност од производна страна, како и од страна на побарувачката упатуваат на можност за остварување на проектираниот раст на БДП во првиот квартал на 2013 година, со присутни нагорни ризици околу проекцијата.

⁶ Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС.

Извоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

Извор: НБРМ.

* Податоците го опфаќаат вкупниот извоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.

Во април, трговскиот дефицит оствари позначително стеснување (од 17%) во однос на истиот период од претходната година, предизвикано од стабилниот раст на извозот, при благ годишен пад на увозната страна...

...што е во согласност со очекуваните движења на трговскиот дефицит во вториот квартал од годината.

Извозот забележа висок годишен раст од 14,8%, предизвикан од подобрите извозни остварувања на сите компоненти со исклучок на енергијата. Најголем придонес во растот имаат остварувањата на капацитетите ориентирани кон извоз во слободната индустриска зона, останатиот извоз, извозот на железото и челикот и храната...

...при значително послаби остварувања кај енергијата (годишен пад од 65,2%).

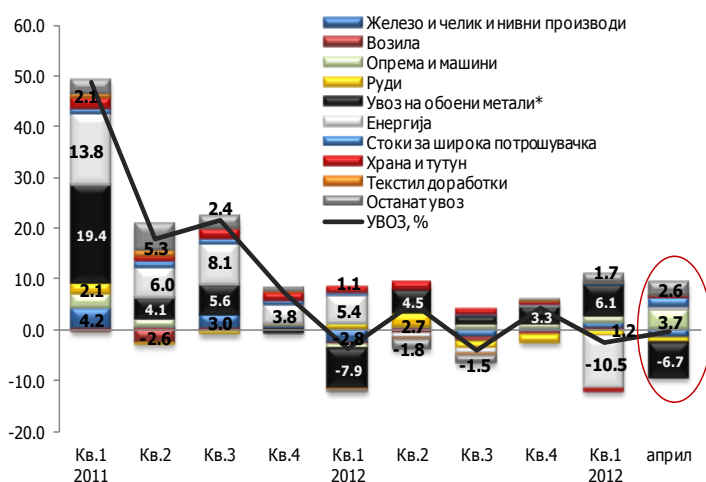
Извозните остварувања во април се над очекуваните, со позитивно отстапување кај најголем дел од извозните категории. Послаби остварувања во однос на очекуваните се забележани само кај извозот на енергија.

Во април, кај увозот на стоки е забележан благ годишен пад (од 0,3%), којшто во најголем дел се должи на намалениот суровински увоз на новите извозни капацитети и суровинскиот увоз на металопереработувачката индустрија⁷. Исто така, пад на увозот на годишна основа е забележан и кај тутунот.

Од друга страна, позначителен раст на увозот е остварен кај инвестицискиот увоз (увозот на опрема и машини) и увозот на

⁷ Годишниот пад на суровинскиот увоз во април следува по значително високиот увоз кај овие категории остварен во текот на првиот квартал.

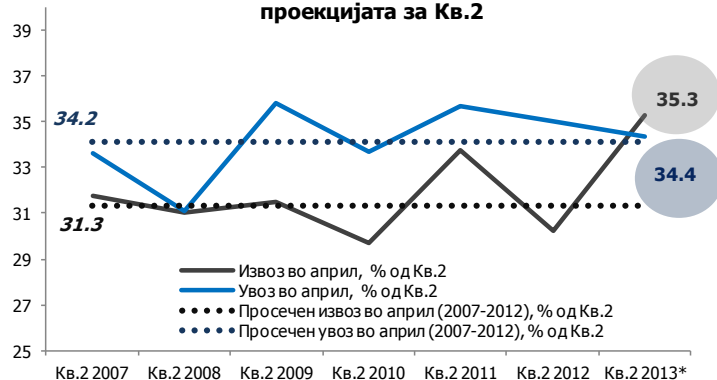
Увоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

Извор: НБРМ.

* Податоците го опфаќаат вкупниот увоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.

Учество на извозот и увозот во април во проекцијата за Кв.2

категиите поврзани со личната потрошувачка, односно останатиот увоз и увозот на стоките за широка потрошувачка.

Увозот остварен во април е над проектираното ниво, што се должи на повисоките остварувања кај најголемиот број категории, особено повисокиот увоз кај опремата и машините од очекувањата, суровинскиот увоз, увозот на храна и стоки за широка потрошувачка. Спротивно, послаби остварувања во однос на очекуваните се остварени кај тутунот, енергијата⁸ и текстилот.

Движењата во април се во согласност со проектираниот трговски дефицит за второто тримесечје од годината. Но, при задржување на тековните услови и продолжување на добрите извозни остварувања, постои позитивен ризик од остварување понизок трговски дефицит од очекуваниот во вториот квартал од годината. Сепак, податоците се однесуваат само на еден месец од кварталот и не се доволни за донесување посигурни констатации.

Последните движења укажуваат на пониски цени на никелот и бакарот во однос на очекуваните, што упатува на зголемени ризици за металопреработувачката индустрија. Исто така, понеповолни движења се очекуваат и кај цените на храната, додека ценовниот ризик е намален кај суровата нафта, подади тековните очекувања за пониски цени кај суровата нафта на светските берзи.

Во април, показателите за ценовната конкурентност на економијата укажуваат на намалување на ценовната конкурентност на годишна основа. Индексот заснован врз трошоците на живот бележи

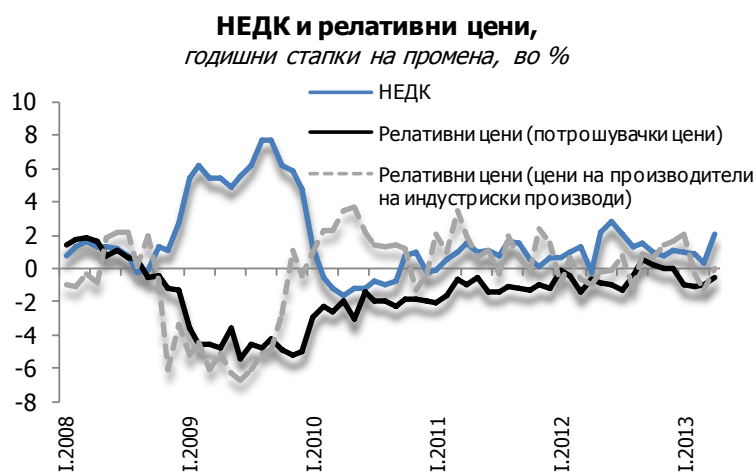
⁸ Послабиот увоз на енергенси во однос на проектираниот во најголем се должи дел на увозот на сурова нафта, со дополнителен придонес на увозот на нафтени деривати и нафтени гасови.

апрецијација од 1,5%, во споредба со истиот период од претходната година, додека РЕДК мерен според цените на производителите на индустриски производи апрецира на годишна основа за 2,1%.

Индексот на НЕДК укажува на забрзување на апрецијацијата на годишна основа (за 2,1%), главно како резултат на апрецијацијата на денарот во однос на руската рубља (за 14,5%). *Релативните цени пресметани според двата индекси укажуваат на поволни движења, при што индексот на трошоците на живот забележа намалување (повисок раст на странската во однос на домашната инфлација), а релативните цени пресметани според цените на индустриските производители стагнираа во однос на истиот период од претходната година.*

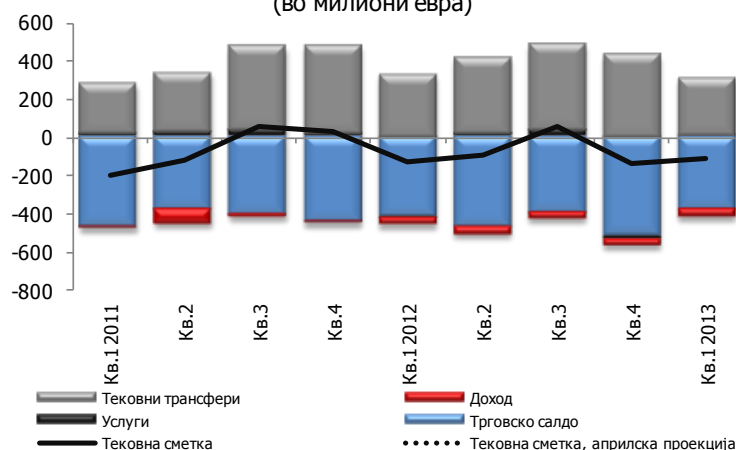
Извор:НБРМ.

Извор:НБРМ.

Компоненти на тековната сметка
(во милиони евра)

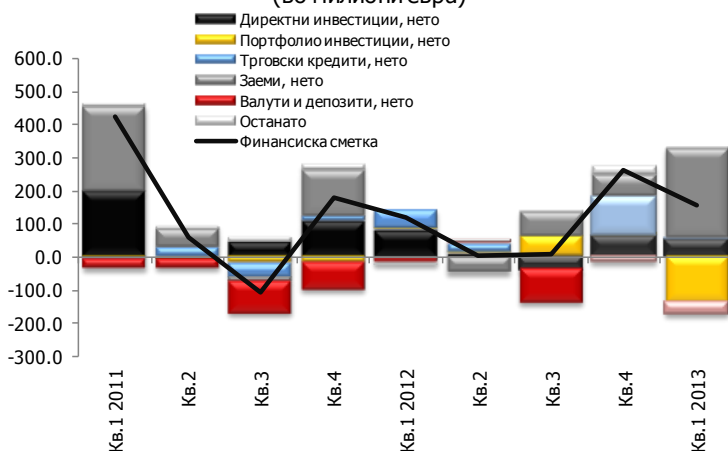
Извор: НБРМ.

Во првиот квартал на 2013 година, дефицитот на тековната сметка изнесува 109,3 милиони евра (или 1,4% од БДП), што претставува мало нагорно отстапување во однос на дефицитот очекуван за првите три месеци од годината...

...заради повисокиот трговски дефицит од очекуваниот и малку пониските нето-приливи врз основа на тековни трансфери од проектираните...

...од друга страна кај услугите е остварен мал суфицит наспроти очекуваниот дефицит, додека доходот е во согласност со проекцијата.

Компоненти на финансиската сметка
(во милиони евра)

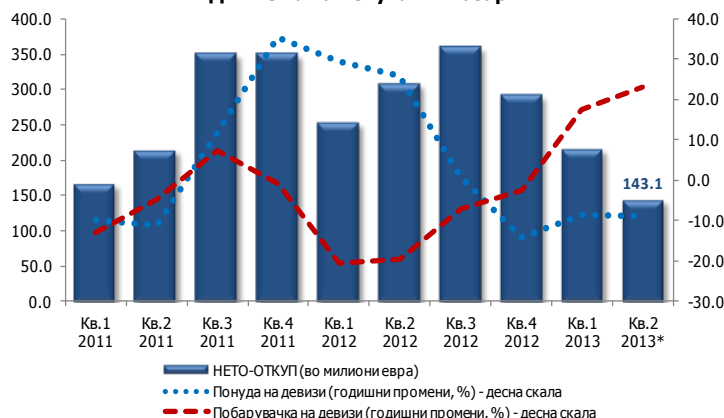

Извор: НБРМ.

Во првото тримесечје од 2013 година, остварените капитални нето-приливи се повисоки во однос на очекуваните за истиот период според априлската проекција...

...главно заради повисоките *останати кредитни текови* во однос на планираните. Имено, наспроти проектираната отплата на значителен дел од претходно насобраните трговски кредити, во првите три месеци не беше забележана нивна промена, а помал одлив од проектираниот е забележан и врз основа на краткорочните кредити.

Движења на менувачки пазар

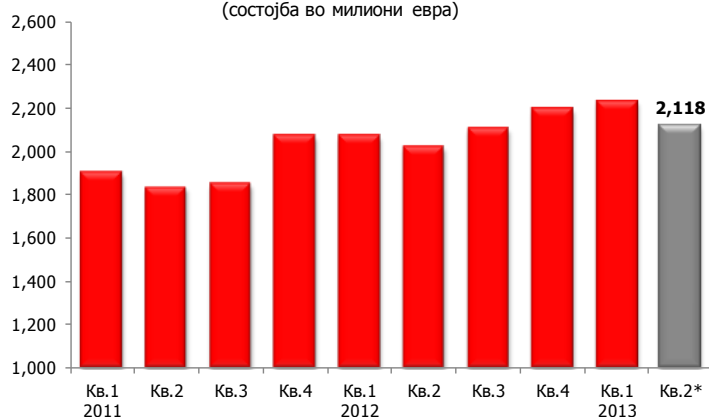
Извор: НБРМ.
* Остварување IV-V 2013 година.

Најновите податоци за менувачкото работење, заклучно со мај, укажуваат на понатамошен пад на понудата на девизи, но со забавено темпо, додека побарувачката на девизи, втор квартал по ред бележи силен раст на годишна основа...

...при што остварениот нето-откуп на менувачкиот пазар и понатаму бележи пад...

Последните остварувања на менувачкиот пазар укажуваат на можен ризик од остварување пониски приватни трансфери во билансот на плаќања, во однос на очекувањата за вториот квартал.

Бруто девизни резерви (состојба во милиони евра)

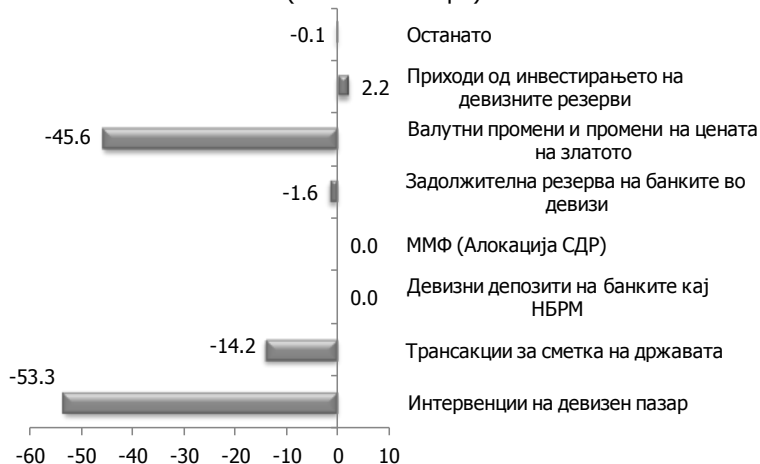

* Последен податок, заклучно со 31.05.2013 година.
Извор: НБРМ.

На 31.5.2013 година, бруто девизните резерви изнесуваа 2.118 милиони евра и остварија пад, што во основа е во согласност со очекувањата.

Основни фактори за негативната промена се, во прв ред, интервенциите на девизниот пазар т.е. нето-продажбата на девизи, а потоа и трансакциите за сметка на државата.

Фактори на промена на девизните резерви во периодот април - мај 2013 година (во милиони евра)

Извор: НБРМ

Во периодот април-мај 2013 година, на девизниот пазар, со сегментот банки е остварена нето-продажба од 91,1 милион евра, што на годишна основа претставува пад од 10,7%. Годишното намалување на нето-продажбата на девизи произлегува од понатамошниот раст на понудата на девизи (од 0,7%) и малиот пад кај побарувачката на девизи (од 1,1%).

Анализата по одделни компоненти, покажува дека намалената нето-продажба на девизи, во целост се должи на пониската нето-продажба кај фирмите.

Последните остварувања во надворешниот сектор упатуваат на можни умерени надолни ризици околу

Девизен пазар
(во милиони евра)

проекцијата на девизните резерви, но сепак се очекува тие да се задржат на адекватното ниво.

* Последен расположлив податок со 31.05.2013 година.
Извор: НБРМ.

Монетарни инструменти

Извор: НБРМ.

Податоците за мај покажуваат креирање ликвидност преку монетарните инструменти⁹ во вториот квартал на 2013 година, што е во согласност со очекувањата од априлската проекција...

...при помал раст на нето девизната актива на НБРМ во однос на очекуваното...

...додека депозитите на државата придонесоа за повлекување ликвидни средства, наспроти очекувањата за креирање ликвидност во вториот квартал...

...при што состојбата на државните хартии од вредност на домашниот пазар со последна расположлива состојба од 31.5.2013 година изнесува 57,684,4 милиони денари и е за 1,900 милиони денари повеќе во однос на март 2013 година.

На крајот на мај примарните пари забележаа пад во однос на март, со поголем интензитет од очекуваниот за вториот квартал...

...при пад кај готовите пари во оптек согласно со очекувањата, како и при истовремено намалување кај издвоената задолжителна резерва од страна на банките, наспроти очекувањата за нејзин квартален раст.

⁹ Монетарните податоци се оценети податоци.

Вкупни депозити

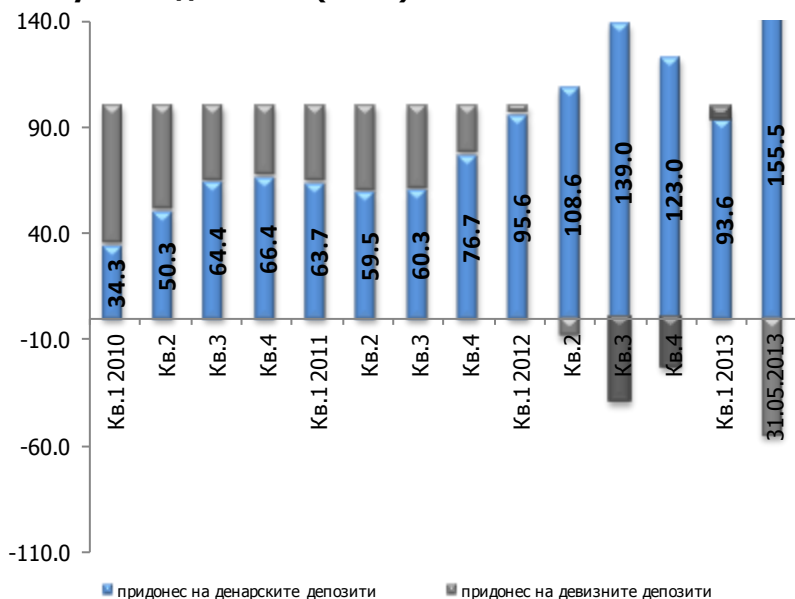

* Вклучува депозитни пари
Извор: НБРМ.

По месечниот пад на вкупните депозити во април, во текот на мај е забележан раст, како резултат на растот на депозитите на претпријатијата...

...со што годишната стапка на раст на вкупните депозити на 31.5.2013 година изнесува 2,9% и е под проекцијата за вториот квартал (6,4%). На квартална основа, заклучно со 31.5.2013 година вкупните депозити бележат пад, наспроти планираниот раст за вториот квартал на 2013 година (од 5.306 милиони денари). Падот на депозитите во овој период главно е резултат на исплатата на дивиденда кон една странска компанија и кон државата, што предизвика висок еднократен одлив од сметките на претпријатијата. Притоа, останатите текови што влијаат врз депозитите не беа доволно силни за да ги неутрализираат одливите и да овозможат раст на депозитната база, како што се очекуваше со последните проекции.

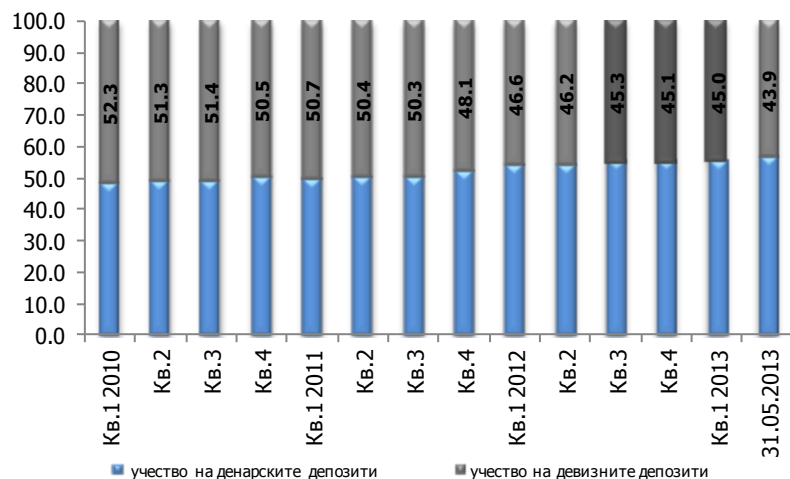
Придонес на денарските и девизните депозити во порастот на вкупните депозити (во %)

Извор: НБРМ.

Остварениот годишен депозитен раст во целост се должи на денарските депозити, при годишен пад на девизните депозити.

Учество на денарските и девизните депозити во вкупните депозити (во %)

Денарските депозити и понатаму имаат најголемо учество во вкупните депозити.

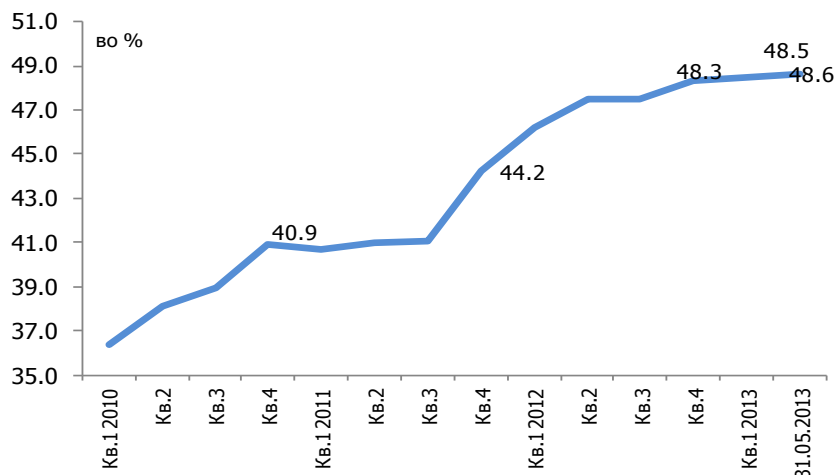
Извор: НБРМ.

Учество на денарскиот дел на M4 во вкупната парична маса M4 (во %)

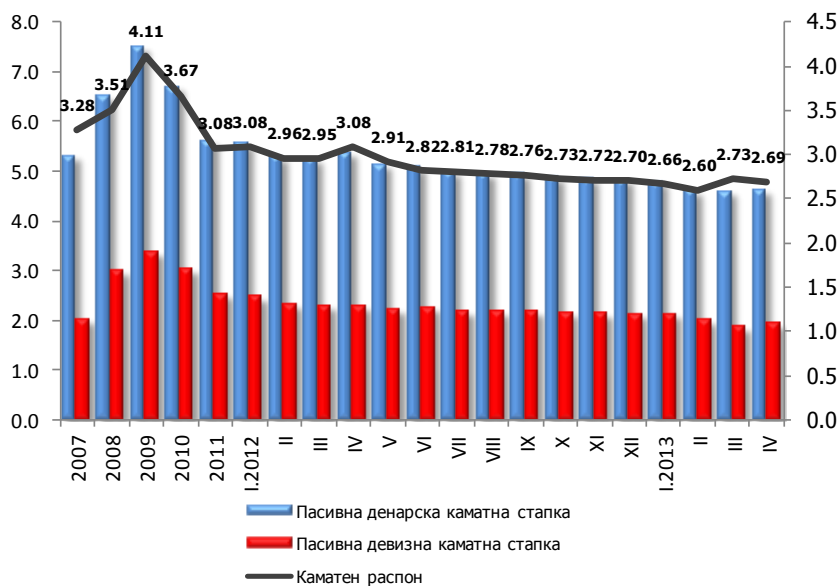

По месечниот пад на девизните депозити на населението во април, во текот на мај е забележан умерен месечен раст. Како резултат на ваквото движење, забележано е мало намалување на учеството на денарските депозити во вкупните депозити на населението, во однос на претходниот месец.

Учество на денарските депозити во вкупните депозити на населението, во %

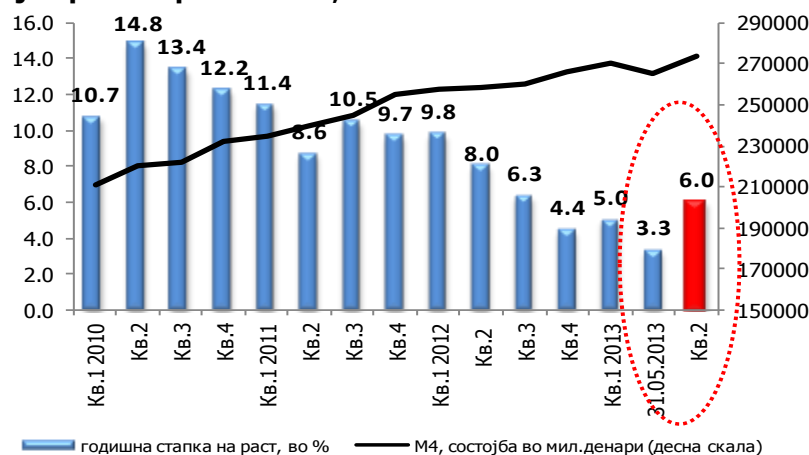

Каматни стапки на денарските и девизните каматни стапки, во %

Движењата на пасивните каматни стапки и понатаму покажуваат поголема привлечност на приносите од денарското штедење, при непроменетост на денарските и девизните каматни стапки во последниот период.

Најширока парична маса, M4*

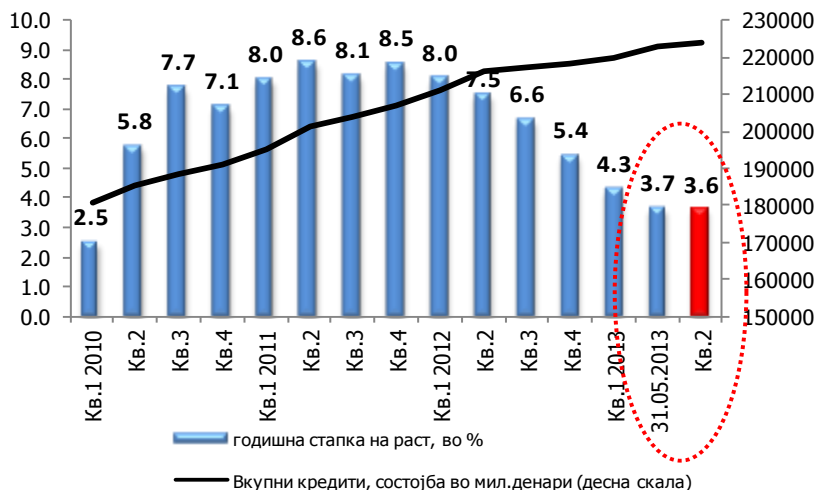

Извор: НБРМ.

Помал монетарен раст во однос на проектираниот...

...во услови на послаб годишен раст на вкупните депозити во текот на мај, во однос на проекцијата.

Вкупни кредити

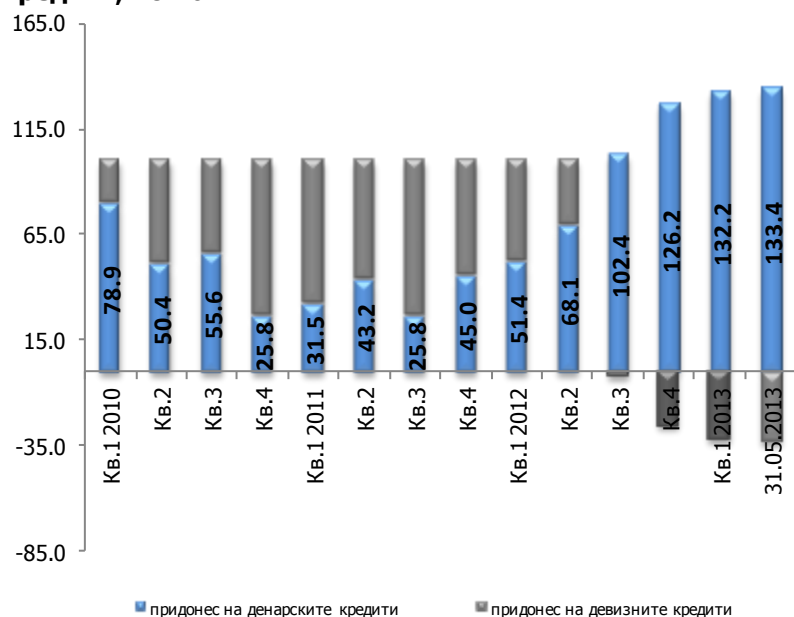
Извор: НБРМ.

Во текот на мај, вкупните кредити забележаа значителен раст, во однос на претходниот период, како резултат на порастот на кредитите на претпријатијата и на населението...

...при што на 31.5.2013 година, годишната стапка на раст на вкупните кредити изнесува 3,7% наспроти проекцијата за вториот квартал од 3,6%. На квартална основа, заклучно со 31.5.2013 остварениот пораст на вкупните кредити е околу 70% од планираниот раст за вториот квартал на 2013.

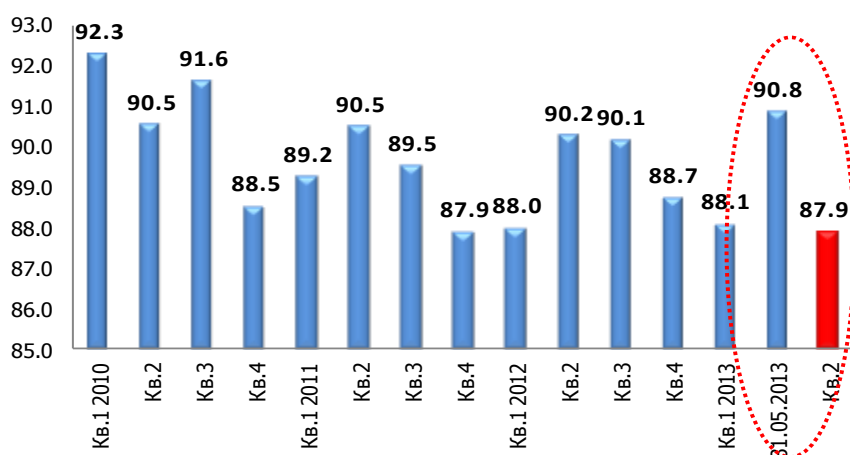
Придонес на денарските и девизните кредити во вкупните кредити, во %

Остварениот годишен кредитен раст во целост се должи на зголемувањето на денарските кредити, при посилно намалување на девизните кредити.

Извор: НБРМ.

Сооднос помеѓу вкупните кредити и депозити, во %

Искористеноста на депозитниот потенцијал за кредитирање на приватниот сектор е над нивото што беше очекувано во рамки на проекцијата, а произлегува од пониската депозитна база во споредба со очекувањата.

Извор: НБРМ.

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табела 1

ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ - ИНФЛАЦИЈА И НЕЈЗИНИТЕ КОМПОНЕНТИ

	<u>V.2013</u>	<u>V.2013</u>	<u>I-V.2013</u>	<u>V.2013</u>	<u>V.2013</u>	<u>I-V.2013</u>
	<u>IV.2013</u>	<u>V.2012</u>	<u>I-V.2012</u>	<u>IV.2013</u>	<u>V.2012</u>	<u>I-V.2012</u>
	<i>промена во %</i>			<i>придонес во процентни поени</i>		
Вкупно	-0.2	3.4	3.4	-0.2	3.4	3.4
Исхрана	-0.1	5.1	4.0	0.0	2.0	1.6
Производи од жито	0.0	1.3	1.1	0.0	0.1	0.1
Свеж и преработен зеленчук	-2.4	12.1	-0.4	-0.2	0.7	0.0
Свежо и преработено овошје	3.9	3.4	7.1	0.1	0.1	0.2
Свежо и преработено месо	0.4	7.8	8.1	0.0	0.7	0.7
Свежа и преработена риба	-0.2	9.9	11.7	0.0	0.1	0.1
Свежо и преработено млеко	0.3	3.9	3.1	0.0	0.2	0.2
Свежи јајца	-2.5	4.7	16.6	0.0	0.1	0.2
Маснотии	-1.1	4.4	7.6	0.0	0.1	0.1
Тутун и пијалаци	-1.4	2.1	2.1	-0.1	0.1	0.1
Облека и обувки	0.9	7.3	9.1	0.1	0.5	0.6
Домување	-0.2	3.4	4.1	0.0	0.5	0.7
Стан (станарина, вода, услуги)	0.0	0.5	1.1	0.0	0.0	0.0
Огрев и осветление	-0.2	4.7	5.5	0.0	0.5	0.6
Греење и услуги	-0.9	-6.7	-4.2	0.0	-0.2	-0.1
Електрична енергија и осветлување	0.0	9.9	9.9	0.0	0.7	0.7
Хигиена и здравје	0.6	4.0	4.5	0.1	0.4	0.4
Култура и разонода	-0.1	1.3	1.5	0.0	0.1	0.1
Сообраќајни средства и услуги	-1.6	-3.1	-1.7	-0.2	-0.4	-0.2
Сообраќајни средства	0.0	4.4	3.5	0.0	0.1	0.1
Течни горива и масла	-4.6	-8.5	-3.0	-0.2	-0.4	-0.2
Сообраќајни и птт услуги	-0.1	-1.8	-2.7	0.0	-0.1	-0.1
Ресторани и хотели	0.5	4.1	4.1	0.0	0.2	0.2
Останати услуги неспомнати на друго место	0.0	0.9	0.5	0.0	0.0	0.0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 2

ИНФЛАЦИЈА, ПРОДУКТИВНОСТ И ПЛАТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013	последни месеци				
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан 13	фев 13	март 13	апр 13	мај 13
	<i>годишни промени во %</i>														
Инфлација (CPI)	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.1	3.8	4.9	3.5	3.8	3.5	3.1	3.3	3.4
Инфлација (CPI) - просек на кумулативна основа	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.3	2.8	3.3	3.5	3.8	3.7	3.5	3.4	3.4
Базична инфлација (без храна и енергија)	2.6	0.3	0.2	1.1	2.0	1.4	1.8	1.8	2.9	3.3	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9
Регулирани цени	9.3	-1.8	11.3	6.9	10.1	9.4	8.7	11.2	11.1	4.2	5.2	4.8	2.7	0.8	0.6
Цени на производители на индустриски п-ди	10.1	-7.2	8.7	12.4	4.6	5.1	3.1	4.4	5.7	2.9	4.8	2.9	1.1	1.2	-
Продуктивност	1.9	-4.2	1.4	1.9	-1.1	0.2	-1.5	-0.6	-2.6	-	-	-	-	-	-
Номинална нето-плата*	10.3	9.8	3.0	1.4	0.3	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.0	1.4	1.0	-	-
Реална нето-плата*	1.9	10.8	1.4	-2.4	-2.9	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-2.7	-2.0	-2.0	-	-

*За 2009 година податокот е коригиран од структурната промена поради примената на концептот за бруто-плати, кој ги вклучува надоместоците за храна и превоз во платите.

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и НБРМ.

Табела 3

НОМИНАЛНА И РЕАЛНА НЕТО-ПЛАТА ПО ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ*

	2011				2012				2013				2011				2012				2013			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан	фев	мар	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан	фев	мар
	номинални годишни промени во %												реални годишни промени во %											
Вкупно	1.9	1.5	1.6	0.8	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.0	1.4	1.0	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-2.7	-2.0	-2.0
Земјоделство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	2.9	3.0	-0.4	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-0.8	-0.5	-3.4
Земјоделство, шумарство и рибарство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	2.9	3.0	-0.4	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-0.8	-0.5	-3.4
Индустрија	2.2	2.9	2.5	0.8	0.7	0.1	0.8	0.7	2.1	3.0	1.5	1.9	-1.8	-1.8	-1.1	-2.3	-1.8	-1.9	-2.9	-4.0	-1.3	-0.8	-2.0	-1.2
Рударство и вадење на камен	7.8	3.6	5.1	-1.2	-6.5	-2.3	-0.7	0.6	2.4	10.3	-4.4	1.3	3.5	-1.1	1.5	-4.3	-8.8	-4.3	-4.3	-4.0	-1.0	6.3	-7.7	-1.8
Преработувачка индустрија	4.4	3.9	3.7	1.9	0.6	0.6	0.8	1.2	2.9	2.1	2.9	3.8	0.3	-0.8	0.1	-1.3	-1.9	-1.5	-2.8	-3.5	-0.5	-1.7	-0.5	0.7
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-2.7	1.0	-0.3	0.7	4.4	1.5	1.8	0.2	0.1	-0.7	0.8	0.2	-6.6	-3.6	-3.8	-2.4	1.8	-0.6	-1.9	-4.4	-3.3	-4.4	-2.6	-2.8
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	2.3	4.7	4.0	2.4	1.0	-1.0	-0.3	-0.3	1.5	-0.7	1.3	3.9	-1.7	0.0	0.4	-0.8	-1.5	-3.1	-4.0	-5.0	-1.9	-4.3	-2.1	0.8
Градежништво	3.5	3.0	2.3	1.2	3.0	1.7	2.0	2.3	6.4	6.9	10.6	2.1	-0.6	-1.7	-1.2	-2.0	0.4	-0.4	-1.7	-2.4	2.8	3.0	6.9	-1.0
Услуги	3.0	5.1	4.2	2.6	3.3	-1.6	0.2	-0.2	0.9	1.3	1.3	0.0	-1.0	0.4	0.5	-0.6	0.7	-3.6	-3.4	-4.8	-2.5	-2.4	-2.1	-3.0
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-0.6	-1.8	-0.1	-1.0	2.4	1.3	1.8	2.1	1.6	3.8	1.4	-0.2	-4.5	-6.2	-3.6	-4.1	-0.1	-0.8	-1.9	-2.6	-1.8	-0.1	-2.0	-3.2
Транспорт и складирање	2.4	2.5	6.9	1.7	0.3	-0.4	-1.7	-1.2	4.1	-1.3	7.0	6.9	-1.6	-2.1	3.2	-1.5	-2.1	-2.5	-5.3	-5.8	0.6	-4.9	3.3	3.7
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	0.0	-0.9	1.4	0.4	0.9	1.4	-0.4	-0.6	2.5	1.8	2.6	3.0	-3.9	-5.4	-2.2	-2.7	-1.6	-0.7	-4.0	-5.2	-1.0	-2.0	-0.9	-0.1
Информации и комуникации	1.2	23.8	2.2	-3.3	18.9	-18.8	1.9	3.7	0.8	3.3	7.7	-5.4	-2.8	18.3	-1.4	-6.2	16.0	-20.5	-1.8	-1.1	-2.6	-0.5	4.0	-8.3
Финансиски дејности и дејности на осигурување	11.0	2.4	4.2	4.8	-7.3	-0.6	-0.4	-2.8	0.0	0.8	-1.8	1.0	6.6	-2.2	0.5	1.5	-9.6	-2.7	-4.0	-7.3	-3.4	-2.9	-5.1	-2.1
Дејности во врска со недвижен имот	-4.2	-1.4	5.3	3.9	10.3	4.8	-1.3	-1.5	1.4	3.8	-1.1	1.5	-8.0	-5.8	1.7	0.7	7.6	2.6	-4.9	-6.1	-2.0	0.0	-4.4	-1.6
Стручни, научни и технички дејности	2.8	6.0	8.7	15.3	18.2	10.4	10.0	5.1	-2.3	-1.6	-1.9	-3.4	-1.2	1.2	4.9	11.7	15.2	8.1	6.0	0.2	-5.6	-5.2	-5.3	-6.3
Административни и помошни услужни дејности	-6.6	-5.1	-8.2	-3.7	-4.0	-7.7	-7.8	-6.1	-2.1	-2.9	-1.2	-2.3	-10.3	-9.4	-11.4	-6.6	-6.4	-9.6	-11.2	-10.5	-5.4	-6.4	-4.6	-5.2
Јавна управа и одбрана; задолжително социјано осигурување	-0.2	-0.8	0.3	0.2	1.2	1.5	-0.3	-0.1	-0.7	-0.4	-1.3	-0.3	-4.1	-5.2	-3.2	-2.9	-1.3	-0.6	-4.0	-4.7	-4.0	-4.1	-4.6	-3.3
Образование	4.2	-0.5	-0.6	-0.8	-0.8	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.7	0.2	-0.2	0.1	-5.0	-4.1	-3.9	-3.3	-2.1	-3.7	-4.7	-3.6	-4.4	-3.2	-3.2
Дејности на здравствена и социјална заштита	-1.2	0.6	0.7	1.7	1.9	3.0	3.1	2.3	3.7	2.7	4.3	4.1	-5.1	-3.9	-2.8	-1.5	-0.6	0.8	-0.6	-2.4	0.2	-1.0	0.8	1.0
Уметност, забава и рекреација	6.8	7.2	8.4	9.8	-5.2	-9.4	-8.5	-8.7	-0.6	-2.3	-1.2	1.8	2.6	2.4	4.6	6.4	-7.5	-11.3	-11.8	-12.9	-3.9	-5.9	-4.6	-1.3
Други услужни дејности	19.0	26.5	25.8	5.5	0.2	3.4	1.1	1.2	4.0	8.8	1.8	1.6	14.3	20.8	21.5	2.2	-2.3	1.3	-2.6	-3.5	0.5	4.8	-1.6	-1.5

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

*ДЗС почнувајќи од јануари 2011 година податоците за платите ги објавува според НКД Рев.2. Податоците од новата класификација не се споредливи со расположливите податоци од старата класификација.

Табела 4

ИНДУСТРИСКО ПРОИЗВОДСТВО И ОСТАНАТИ ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013	Најнови податоци			
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан. 13	фев. 13	мар. 13	апр. 13
	годишни промени во %													
Бруто домашен производ	5.0	-0.9	2.9	2.8	-0.3	-0.9	-0.7	0.3	0.2	-	-	-	-	-
Индустриско производство	5.1	-8.7	-4.8	3.3	-6.6	-8.4	-5.6	-6.8	-5.7	2.7	-1.3	4.5	4.2	4.0
Градежништво	25.6	13.7	14.9	34.3	9.8	-19.1	-10.5	45.1	12.0	87.9	57.8	166.8	73.9	-
Трговија	11.8	-7.4	7.3	11.4	4.4	4.3	5.4	5.1	2.9	5.5	10.6	3.5	3.0	-

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 5

СЕЛЕКТИРАНИ ИНДУСТРИСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013							
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан	фев	мар	Кв.1	јан	фев	мар
						годишни промени во %								придонеси, п.п.			
Рударство и вадење на камен	9.4	-12.4	-3.8	2.6	1.8	-7.6	-1.6	12.2	4.6	14.4	18.0	18.0	8.8	1.7	2.3	2.1	1.1
Производство на прехранбени производи	7.6	-2.3	2.8	5.3	15.6	5.8	9.1	20.5	23.1	9.8	7.6	12.1	9.6	1.1	0.9	1.4	1.1
Производство на пијалаци	9.9	-0.3	-9.2	-13.9	9.0	-0.7	0.7	-8.5	29.5	1.6	15.9	19.2	-14.9	0.1	0.5	0.5	-0.6
Производство на тутунски производи	1.9	-3.2	19.6	21.0	-14.9	74.7	17.8	-40.2	-56.1	68.7	-4.8	105.7	80.6	1.9	-0.1	1.6	3.7
Производство на облека	-20.0	-11.8	-4.7	11.6	-7.2	-12.9	-15.0	-7.6	6.9	17.1	18.7	14.3	18.3	1.9	2.1	1.7	1.8
Печатење и продукција на снимени медиуми (записи)	57.3	26.8	-34.2	-12.8	31.2	22.5	53.3	40.0	10.2	-13.2	-12.8	-20.9	-7.1	-0.3	-0.3	-0.5	-0.2
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	1.6	-8.9	-6.2	-19.7	-64.8	-49.4	-83.1	-97.2	-45.6	-42.9	33.3	-92.2	-79.7	-0.3	0.3	-1.1	-0.2
Производство на основни фармацевтски производи и фармацевтски препарати	25.2	-13.2	-2.8	4.4	6.2	-7.8	10.0	18.1	6.8	8.9	14.5	17.9	-1.2	0.3	0.4	0.6	0.0
Производство на други неметални минерални производи	-3.0	-12.1	-14.2	9.7	-19.4	-21.5	-14.1	-24.7	-17.5	2.7	5.3	74.1	-16.8	0.1	0.1	1.4	-1.0
Производство на метали, опрема	-5.3	-43.0	31.8	15.3	-11.1	-10.7	-7.2	-14.0	-12.6	-16.1	-30.7	1.4	-16.1	-1.7	-3.8	0.1	-1.6
Производство на електрична опрема	52.0	38.8	-53.5	7.3	-13.6	-23.2	-20.7	16.9	-25.0	-20.0	-15.6	-8.2	-33.5	-0.5	-0.4	-0.2	-0.9
Производство на останата опрема за транспорт	27.8	-24.8	-43.2	33.0	-24.2	-11.9	-12.7	-42.2	-21.1	-2.0	10.2	18.9	-24.6	0.0	0.2	0.4	-0.6
Производство на електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-18.4	-46.4	44.5	79.6	19.0	-2.0	40.6	11.1	34.6	2.4	37.3	-9.7	-9.5	0.0	0.2	-0.1	-0.1
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-3.1	8.7	14.4	-3.0	-9.5	-16.1	-5.4	11.1	-20.0	1.7	-2.4	-6.9	15.9	0.3	-0.5	-1.3	2.1

Извор: Индекси на индустриското производство (2010=100), Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 6

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ЛИЧНАТА ПОТРОШУВАЧКА

	2008	2009	2010	2011	2012	2011				2012				2013	2013			
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Јан-13	Фев-13	Мар-13	Апр-13
						реални годишни промени во %												
Промет во трговија на мало*	3.1	-2.9	2.2	8.2	-5.8	7.4	6.7	9.9	8.4	-5.7	-3.4	-4.7	-9.4	0.9	3.6	-3.6	2.5	-
Приходи од ДДВ*	1.4	-1.9	5.4	7.9	-11.8	15.1	-0.5	7.3	10.6	-2.8	-12.1	-8.7	-22.5	-26.6	-1.6	-87.4	0.4	1.4
Увоз на стоки за широка потрошувачка*	9.8	-8.7	7.8	1.4	-2.0	4.5	-7.7	4.6	4.8	0.4	0.2	-8.2	0.7	-5.5	4.5	-8.7	-9.4	7.8
Домашно производство на потрошни добра	5.4	-4.5	-1.8	4.7	2.6	2.1	11.3	4.9	0.6	-0.3	3.8	-3.3	9.1	-	13.3	15.6	-	-
Кредити на население*	31.8	4.0	2.2	5.1	1.6	1.4	2.8	4.0	5.1	5.7	4.5	1.1	1.6	3.5	2.8	3.4	3.5	3.4
Просечна нето-плата*	1.9	10.7	1.4	-2.4	-3.0	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-2.7	-2.0	-2.0	-
Приватни нето-трансфери*	-12.5	18.6	20.2	1.2	8.3	-9.0	-13.9	0.7	24.7	32.2	29.8	1.0	-12.7	-12.1	-20.0	2.8	-16.6	-
Пензии*	8.4	9.5	1.1	0.4	0.9	-0.9	-0.2	0.2	2.5	3.4	2.2	1.5	-3.4	4.9	7.0	1.4	6.2	7.6

*реалните стапки на раст се пресметани од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 7

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИТЕ

	2008	2009	2010	2011	2012	2011				2012				2013	2013			
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Јан-13	Фев-13	Мар-13	Апр-13
						реални годишни промени во %, освен за СДИ промените на реалните износи се во милиони денари												
Увоз на средства за работа*	19.4	-3.3	-12.7	2.2	-5.1	8.3	16.9	-6.6	-6.0	-9.3	-11.2	-0.1	0.1	10.1	-3.0	20.3	12.5	27.2
Извршени градежни работи*	16.3	14.9	12.9	29.4	6.1	55.4	52.8	13.4	18.8	-21.1	-12.3	39.9	6.8	81.6	52.0	157.8	68.7	-
Домашно производство на капитални производи	-1.0	-23.1	-10.8	56.1	2.3	49.9	59.9	64.3	50.4	11.9	-5.8	3.6	1.4	4.5	14.7	-4.1	-	-
Државни капитални инвестиции*	36.7	-32.3	12.4	11.1	2.4	19.5	70.8	-16.5	-0.8	2.4	-25.5	-0.3	34.7	-7.3	0.5	-50.4	48.8	15.3
Странски директни инвестиции**	-8,211.9	-14,385.6	766.5	9,310.5	-12,836.0	9,856.9	-3,259.1	67.8	2,645.0	-6,249.5	542.1	-4584.2	-2544.4	###	-596.3	-991.6	48.0	-
Долгорочни кредити на претпријатија*	25.9	8.6	9.1	6.6	-2.5	10.3	12.9	11.5	6.6	7.7	5.5	-3.0	-2.5	-6.7	-2.9	-5.8	-6.7	-7.9
Залихи на готови производи***	-5.5	-2.2	-3.2	7.3	-6.0	5.9	19.5	18.2	6.0	-3.9	-1.8	-8.8	0.2	-5.1	-0.9	-10.8	-3.5	-

*реалните стапки на раст се пресметани од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

**реалните износи се пресметани од НБРМ, со делење на номиналните износи со нивото на индексот на потрошувачките цени.

*** податоците од јануари 2013 година се со нова базна година и нова пондерациска структура.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 8

БУЏЕТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (Централен буџет и буџети на фондови)

	2011				Вкупно 2011	2012				Вкупно 2012	2013		2013 Jan-Април 2013	годишни стапки на промени во 2013 година (во %)		придонеси кон год.раст на приходи и расходи, во п.п.	процент на реализација
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Апр.		Апр.	Jan.-Апр.		
<i>во милиони денари</i>																	
ВКУПНИ ПРИХОДИ	31,422	36,042	34,444	35,258	137,166	31,798	35,133	35,446	35,696	138,073	29,944	14,657	44,601	6.9	-2.0	-2.0	30.1
Даночни приходи и придонеси	27,332	29,519	30,461	31,357	118,669	27,872	28,962	30,368	30,180	117,382	26,476	11,083	37,559	8.3	-1.4	-1.2	29.9
Даночни приходи (ССП)	192	146	151	215	704	210	192	224	372	998	249	77	326	24.2	19.9	0.1	31.7
Даноци	18,002	19,411	20,247	20,546	78,206	18,217	18,592	20,013	18,797	75,619	16,507	7,092	23,599	5.6	-5.3	-2.9	28.9
Персонален данок на доход	2,242	2,325	2,288	2,658	9,513	2,298	2,363	2,276	2,616	9,553	2,436	959	3,395	18.7	9.3	0.6	32.8
Данок на добивка	920	1,496	731	741	3,888	964	1,312	661	715	3,652	1,617	755	2,372	-4.8	35.0	1.4	59.3
ДДВ	9,834	10,140	11,037	11,213	42,224	9,798	9,100	10,460	9,111	38,469	7,441	3,419	10,860	4.8	-16.8	-4.8	24.0
Акцизи	3,423	3,687	4,326	4,077	15,513	3,399	4,034	4,733	4,430	16,596	3,168	1,195	4,363	-2.6	-5.7	-0.6	29.7
Увозни давачки	809	950	1,027	993	3,779	932	994	1,046	1,095	4,067	1,015	424	1,439	19.8	11.9	0.3	36.5
Други даноци	774	813	838	864	3,289	826	789	837	830	3,282	830	340	1,170	25.5	6.7	0.2	33.2
Придонеси	9,138	9,962	10,063	10,596	39,759	9,445	10,178	10,131	11,011	40,765	9,720	3,914	13,634	13.1	5.6	1.6	31.8
Фонд за ПИОМ	6,188	6,740	6,792	7,170	26,890	6,375	6,876	6,836	7,437	27,524	6,537	2,626	9,163	12.2	5.1	1.0	31.9
Агенција за вработување	388	425	434	452	1,699	402	437	435	472	1,746	413	168	581	12.8	5.4	0.1	30.2
Фонд за здравствено осигурување	2,562	2,797	2,837	2,974	11,170	2,668	2,865	2,860	3,102	11,495	2,770	1,120	3,890	15.3	6.9	0.6	32.0
Неданочни приходи	2,922	3,585	3,358	2,979	12,844	2,782	3,081	3,683	3,038	12,584	2,613	773	3,386	-13.0	-7.7	-0.6	24.5
Капитални приходи	605	2,558	232	392	3,787	746	2,697	623	367	4,433	299	2,327	2,626	-7.3	-19.3	-1.4	59.3
Странски донации	231	277	254	325	1,087	280	296	595	1,874	3,045	456	912	590.9	163.6	1.2	25.8	
Приходи од наплатени заеми	332	103	139	205	779	118	97	177	237	629	100	118	38.5	-9.9	0.0	19.7	
ВКУПНИ РАСХОДИ	35,148	40,048	36,103	37,350	148,649	36,328	38,650	39,424	41,438	155,840	41,348	14,485	55,833	6.5	11.8	11.8	33.7
Тековни трошоци	31,133	35,164	31,830	32,812	130,939	32,113	34,935	35,005	35,030	137,083	37,303	12,656	49,959	4.9	13.1	11.6	34.0
Плати и надоместоци	5,755	5,773	5,821	5,798	23,147	5,680	5,702	5,650	5,682	22,714	5,618	1,863	7,481	-0.7	-1.0	-0.2	32.3
Стоки и услуги	3,497	3,768	3,128	3,565	13,958	3,739	3,322	3,346	4,245	14,652	4,109	1,704	5,813	2.0	7.5	0.8	33.3
Трансфери	21,523	24,938	21,392	22,510	90,363	22,164	25,110	24,416	23,811	95,501	26,413	8,869	35,282	6.3	15.7	9.6	34.5
Трансфери (ССП)	173	211	218	195	797	208	191	345	452	1,196	219	66	285	8.2	5.9	0.0	33.0
Социјални трансфери	15,961	17,223	16,665	17,339	67,188	17,015	17,254	17,529	17,878	69,676	17,933	6,304	24,237	6.4	5.6	2.6	32.6
Други трансфери	5,389	7,504	4,509	4,976	22,378	4,941	7,665	6,542	5,481	24,629	8,261	2,499	10,760	6.2	47.5	6.9	39.6
Каматни плаќања	358	685	1,489	939	3,471	530	801	1,593	1,292	4,216	1,163	220	1,383	21.5	94.5	1.3	33.6
Камати по домашен долг	196	444	224	243	1,107	242	347	291	426	1,306	311	151	462	81.9	42.2	0.3	28.8
Камати по надворешен долг	162	241	1,265	696	2,364	288	454	1,302	866	2,910	852	69	921	-29.6	138.6	1.1	36.7
Капитални трошоци	4,015	4,884	4,273	4,538	17,710	4,215	3,715	4,419	6,408	18,757	4,045	1,829	5,874	19.2	2.2	0.2	31.4
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	-3,726	-4,006	-1,659	-2,092	-11,483	-4,530	-3,517	-3,978	-5,742	-17,767	-11,404	172	-11,232	55.0	154.2	154.2	63.5

Извор: Министерство за финансии на Република Македонија.

Табела 9

НАДВОРЕШНОТРГОВСКА РАЗМЕНА СПОРЕД СМТК

во милиони евра	НАДВОРЕШНОТРГОВСКА РАЗМЕНА СПОРЕД СМТК										
	Вкупно	Производи за храна	Пијалочи и тутун	Суровини освен гориво	Минерални горива, мазива и сл.	Животински и растителни масла	Хемиски производи	Производи класирани по материјали	Машини транспортни уреди	Разни готови производи	Трансакции и непомната стока
ИЗВОЗ											
2008	2,698	210	149	183	211	8	123	1,079	127	606	1
2009	1,937	202	141	123	145	6	123	551	110	535	1
2010	2,535	249	153	196	195	8	288	750	150	542	2
2011	3,198	267	170	207	266	13	538	883	253	599	2
2012	3,114	264	185	206	199	12	529	807	309	601	1
1	211	11	15	14	18	1	35	53	20	44	0
2	237	13	18	13	16	1	44	61	23	48	0
3	268	22	12	18	16	1	51	69	27	52	0
4	240	24	9	15	20	1	40	70	22	39	0
5	279	23	14	22	16	1	52	77	27	47	0
6	277	25	15	17	15	1	39	79	29	56	0
7	274	22	29	19	16	1	36	64	25	62	0
8	248	23	10	17	20	1	40	70	24	43	0
9	271	27	13	16	14	1	45	74	28	53	0
10	274	30	13	22	13	1	51	69	27	48	0
11	272	25	15	19	17	1	51	64	29	52	0
12	263	19	22	15	17	1	46	58	28	58	0
2013											
1	230	13	21	18	11	1	42	53	23	48	0
2	231	13	8	16	5	1	44	62	27	53	0
3	260	23	12	19	7	1	56	53	33	57	0
4	276	26	14	20	7	0	54	77	33	45	0
УВОЗ											
2008	4,664	424	35	236	956	46	416	1,257	986	308	1
2009	3,637	401	37	145	583	33	408	868	873	282	7
2010	4,137	421	44	219	729	39	500	1,048	831	302	4
2011	5,038	483	49	263	1,034	55	596	1,404	841	310	4
2012	5,062	529	58	232	1,078	62	575	1,423	798	303	5
1	369	35	4	20	106	5	31	100	51	18	0
2	356	35	3	16	113	5	44	58	63	19	0
3	440	50	8	29	102	7	57	101	63	24	0
4	458	45	5	29	67	3	44	171	69	23	2
5	454	43	5	32	84	6	54	139	65	26	0
6	395	43	4	24	70	6	46	114	63	24	0
7	413	45	6	10	70	3	58	128	70	24	0
8	407	43	5	15	97	5	46	100	70	26	0
9	402	45	3	9	80	6	47	123	58	30	0
10	462	51	5	15	100	6	54	127	71	33	0
11	457	48	6	18	95	6	49	134	72	29	0
12	449	48	4	15	95	3	46	128	83	26	1
2013											
1	374	41	3	13	83	5	45	116	51	16	0
2	364	34	4	12	53	5	53	117	64	22	0
3	399	39	6	16	63	2	59	114	70	30	0
4	457	49	4	20	70	3	61	132	87	29	0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 10

БИЛАНС НА ПЛАЌАЊА																				
	2008	2009	2010	2011	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	2012	1	2	3
	во милиони евра																			
I. Тековна сметка	-862.2	-457.1	-143.6	-224.3	-50.7	-28.9	-50.5	-77.8	-33.7	24.7	52.9	6.5	2.1	-43.7	-39.1	-53.2	-291.4	-47.7	-26.2	-35.4
A. Стоки	-1,762.5	-1,559.6	-1,447.8	-1,681.8	-144.6	-108.0	-157.2	-200.7	-159.4	-106.3	-127.3	-149.7	-117.1	-172.4	-167.9	-173.8	-1,784.4	-130.1	-121.0	-125.0
- Извоз на стоки, ф.о.б	2,692.6	1,932.6	2,530.1	3,178.9	210.1	234.0	264.6	239.5	276.3	273.1	273.6	247.6	270.3	273.8	271.7	258.0	3,092.6	229.8	230.4	257.5
- Увоз на стоки, ф.о.б	-4,455.1	-3,492.2	-3,977.9	-4,860.6	-354.7	-341.9	-421.9	-440.2	-435.7	-379.4	-400.8	-397.3	-387.4	-446.2	-439.6	-431.9	-4,877.0	-359.9	-351.4	-382.5
B. Услуги	9.3	16.5	36.8	98.1	-5.5	-8.2	1.2	-0.4	-1.7	16.8	19.8	11.3	3.1	-3.1	8.1	-18.8	22.5	4.6	3.9	-2.4
- Приливи	692.0	617.6	681.3	805.8	55.9	52.3	62.2	60.1	68.4	70.9	95.0	85.6	67.8	73.4	66.4	70.9	828.9	60.3	57.5	54.6
- Одлив	-682.8	-601.1	-644.6	-707.6	-61.5	-60.5	-61.0	-60.5	-70.1	-54.1	-75.2	-74.3	-64.7	-76.4	-58.4	-89.7	-806.3	-55.8	-53.6	-57.0
B. Доход	-94.4	-47.3	-99.9	-120.8	-14.3	-10.1	-14.1	-12.7	-13.4	-13.4	-12.5	-9.3	-11.7	-12.4	-11.6	-14.3	-149.6	-20.5	-10.8	-12.1
- Приливи	185.2	128.0	146.6	172.7	12.7	15.1	14.0	13.4	13.5	12.9	14.0	15.8	13.1	13.7	13.1	12.6	163.9	14.1	12.7	12.4
- Одлив	-279.6	-175.3	-246.5	-293.5	-26.9	-25.2	-28.1	-26.1	-26.9	-26.4	-26.5	-25.1	-24.8	-26.1	-24.6	-26.9	-313.5	-34.6	-23.5	-24.6
Г. Тековни трансфери	985.5	1,133.3	1,367.3	1,480.2	113.6	97.4	119.6	136.0	140.9	127.7	172.9	154.2	127.7	144.2	132.4	153.7	1,620.1	98.4	101.8	104.1
- Приливи	1,033.2	1,181.0	1,414.0	1,526.2	117.6	101.0	124.0	140.4	145.3	131.8	177.6	159.0	132.5	150.6	137.2	158.4	1,675.3	103.9	105.8	109.1
- Одлив	-47.7	-47.7	-46.7	-46.0	-3.9	-3.7	-4.4	-4.4	-4.5	-4.1	-4.7	-4.8	-4.8	-6.5	-4.9	-4.7	-55.2	-5.5	-4.0	-4.9
II. Капитална и финансиска сметка	886.2	430.0	142.3	227.9	47.5	26.1	38.1	79.1	24.9	-36.8	-62.3	-7.0	10.1	49.5	46.6	34.2	250.1	49.3	26.4	38.5
A. Капитална сметка	-12.2	20.2	12.5	21.3	0.1	2.4	0.8	1.0	0.4	0.3	2.9	1.6	2.6	1.0	2.1	0.4	15.6	1.1	1.5	2.0
- Приливи	0.0	25.4	25.7	36.5	1.8	3.1	2.1	1.7	1.7	1.8	3.8	2.8	3.6	2.3	3.3	2.1	30.0	2.0	2.2	2.4
- Одлив	-12.2	-5.3	-13.2	-15.3	-1.7	-0.7	-1.3	-0.7	-1.3	-1.5	-0.9	-1.3	-1.0	-1.2	-1.2	-1.7	-14.4	-1.0	-0.7	-0.4
B. Финансиска сметка	898.4	409.8	129.8	206.6	47.4	23.7	37.3	78.1	24.4	-37.1	-65.1	-8.6	7.6	48.4	44.5	33.8	234.5	48.2	24.9	36.5
1. Директни инвестиции	409.4	136.9	158.6	336.8	38.4	34.6	6.6	-40.0	33.7	13.9	19.0	-25.3	-31.2	18.3	-1.4	44.2	110.7	28.7	16.4	7.9
Директни инвестиции во странство	9.5	-8.1	-1.4	0.0	-0.5	0.0	-0.1	0.0	4.5	0.0	0.0	-0.1	2.6	0.0	0.1	-0.6	6.0	-0.1	0.0	0.0
Директни инвестиции во земјата	399.9	145.0	160.0	336.8	38.9	34.6	6.7	-40.1	29.2	13.9	19.0	-25.3	-33.8	18.3	-1.5	44.7	104.8	28.8	16.4	7.9
2. Портфолио инвестиции	-50.6	104.0	-56.8	-42.1	-1.0	0.9	1.1	10.1	-1.8	-0.9	-6.2	31.0	36.3	-1.7	5.8	2.5	76.0	-131.8	-2.9	-2.6
Средства	-0.5	-37.6	-21.9	-7.6	-0.8	-1.9	-2.3	-3.5	-3.2	-2.2	-1.3	-0.1	13.0	-2.3	-1.7	-0.9	-7.3	0.1	-4.3	-3.2
Обврски	-50.1	141.7	-34.9	-34.4	-0.2	2.7	3.3	13.7	1.4	1.3	-4.9	31.2	23.3	0.6	7.5	3.4	83.3	-131.9	1.4	0.6
3. Останати инвестиции	464.4	245.8	89.7	243.2	-11.2	-11.2	56.8	97.2	-24.8	-82.7	-30.6	14.9	-8.2	35.5	49.2	105.3	190.1	242.4	-9.1	4.5
3.1. Средства	207.4	-107.0	-159.7	-401.8	-71.8	24.6	-33.2	60.4	2.2	-23.4	-85.5	-24.3	-15.2	-118.4	-181.6	364.8	-101.5	-270.9	58.2	19.9
3.1.1. Трговски кредити	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.2. Заеми	-4.7	-19.1	7.2	-230.2	-83.4	62.8	-49.6	43.7	19.3	-10.2	-2.9	-18.2	-8.3	-75.6	-139.4	340.8	79.1	-287.9	102.5	20.4
3.1.2.1. Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	-233.1	-83.2	64.8	-45.0	44.4	19.5	-8.3	-0.5	-19.8	-6.4	-75.2	-130.9	337.7	97.0	-289.5	100.9	20.6
3.1.2.2. Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.2.3. Банки	-0.3	-16.0	6.9	3.7	-1.2	-1.6	-4.4	-1.7	-0.1	-1.9	-2.5	1.8	-1.9	-0.7	-8.4	2.1	-20.5	1.5	1.8	-0.5
3.1.2.4. Останати сектори	-4.4	-3.2	0.4	-0.9	1.0	-0.4	-0.2	1.0	-0.2	0.1	0.1	-0.2	0.1	0.2	0.0	1.1	2.5	0.0	-0.2	0.3
3.1.3. Валутни и депозити	211.3	-88.1	-167.1	-171.6	11.6	-38.3	16.4	16.7	-17.1	-13.3	-82.5	-6.1	-6.9	-42.8	-42.3	24.0	-180.7	17.1	-44.4	-0.5
3.1.3.1. Монетарна власт	16.0	0.0	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.3.2. Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.3.3. Банки	238.5	-86.0	-78.6	-36.4	29.2	-20.3	38.4	38.2	11.5	8.2	-60.4	9.3	6.5	-25.9	-25.4	37.3	46.6	21.2	-32.6	21.1
3.1.3.4. Останати сектори	-43.2	-2.0	-89.1	-135.3	-17.6	-18.0	-22.0	-21.5	-28.6	-21.5	-22.1	-15.5	-13.4	-16.9	-16.9	-13.3	-227.3	-4.1	-11.8	-21.6
3.1.4. Останати средства	0.8	0.1	0.2	-0.1	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.1	0.0
3.2. Обврски	256.9	352.8	249.4	645.1	60.6	-35.8	90.0	36.8	-27.0	-59.3	54.9	39.2	7.0	153.9	230.9	-259.5	291.6	513.3	-67.3	-15.4
3.2.1. Трговски кредити	-4.4	169.1	71.2	-8.9	25.6	1.5	33.0	63.9	-2.5	-40.6	0.3	0.5	-2.5	46.1	24.2	42.4	191.8	-7.8	26.2	-18.3
3.2.2. Заеми	241.9	69.9	121.4	665.2	51.8	-37.5	46.7	-53.7	-29.8	-17.9	60.7	36.8	6.4	87.0	182.8	-331.6	1.8	528.0	-92.9	2.1
3.2.2.1. Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	232.5	83.1	-64.2	44.8	-44.2	-19.5	7.8	0.0	20.3	5.7	69.9	136.5	-315.2	-75.0	254.3	-87.8	-20.4
3.2.2.2. Држава	36.1	7.0	38.9	367.5	0.8	-0.5	1.6	-5.8	-0.8	-6.3	74.1	11.2	-5.3	2.2	-5.7	-3.6	61.9	281.8	-2.6	-0.4
3.2.2.3. Банки	-17.0	58.9	110.7	46.7	-24.8	27.4	-0.7	-5.0	-7.5	-7.4	-3.2	5.9	-3.7	-5.2	21.7	-6.6	-9.1	2.0	0.6	17.1
3.2.2.4. Останати сектори	222.7	4.0	-28.1	18.5	-7.3	-0.2	1.0	1.3	-2.0	-12.0	-10.2	-0.6	9.6	20.2	30.3	-6.2	23.8	-10.1	-3.1	5.8
3.2.3. Валутни и депозити	12.1	26.0	-2.8	-61.9	-5.3	0.4	6.7	25.4	3.8	-4.5	-9.1	1.7	1.8	11.2	13.9	20.1	66.2	-8.0	-2.8	0.8
3.2.3.1. Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.3.2. Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.3.3. Банки	12.1	26.0	-2.8	-61.9	-5.3	0.4	6.7	25.4	3.8	-4.5	-9.1	1.7	1.8	11.2	13.9	20.1	66.2	-8.0	-2.8	0.8
3.2.3.4. Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.4. Останати обврски	7.4	87.9	59.5	50.5	-11.4	-0.1	3.6	1.2	1.5	3.6	3.1	0.2	1.3	9.6	9.9	9.6	31.9	1.1	2.2	0.0
4. Бруто официјални резерви / 1	75.3	-76.9	-61.7	-331.3	21.2	-0.5	-27.1	10.9	17.4	32.7	-47.3	-29.2	10.7	-3.6	-9.1	-118.2	-142.3	-91.1	20.5	26.6
III. Нето грешки и пропусти	-24.0	27.1	1.3	-3.6	3.2	2.8	12.4	-1.3	8.8	12.1	9.3	0.5	-12.2	-5.8	-7.6	19.0	41.3	-1.6	-0.2	-3.1

1/ Без ценовни промени и курсни разлики.

Извор

Табела 11

МЕНУВАЧКИ ПАЗАР

	БАНКИ			МЕНУВАЧНИЦИ			ВКУПНО		
	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп
	<i>во милиони евра</i>								
2004	286.3	149.2	137.1	494.6	266.3	228.3	780.9	415.5	365.4
2005	340.3	108.6	231.7	541.1	235.6	305.5	881.4	344.2	537.2
2006	429.7	126.5	303.2	555.8	208.0	347.8	985.5	334.5	651.0
2007	470.7	191.5	279.2	609.1	200.8	408.3	1,079.9	392.4	687.5
2008	544.6	317.4	227.2	585.0	209.3	375.7	1,129.6	526.6	602.9
2009	476.2	282.0	194.3	766.6	197.1	569.5	1,242.8	479.1	763.8
2010	480.3	175.1	305.2	815.9	148.5	667.5	1,296.3	323.6	972.7
2011	464.4	165.6	298.7	924.2	146.8	777.3	1,388.5	312.5	1,076.1
1	29.8	12.0	17.8	47.5	9.7	37.7	77.3	21.7	55.6
2	30.6	12.1	18.5	48.3	12.1	36.2	78.9	24.2	54.7
3	33.4	16.8	16.6	51.2	12.6	38.5	84.6	29.5	55.1
4	34.0	15.4	18.6	63.6	11.6	52.0	97.7	27.0	70.7
5	36.1	15.9	20.2	62.6	12.7	49.9	98.7	28.6	70.1
6	36.6	15.9	20.7	64.1	12.7	51.4	100.6	28.5	72.1
7	42.4	16.0	26.4	108.0	12.6	95.4	150.4	28.6	121.8
8	43.8	14.0	29.9	103.4	12.1	91.3	147.2	26.1	121.2
9	38.2	10.8	27.5	91.3	12.5	78.8	129.6	23.3	106.3
10	36.9	10.6	26.3	82.9	12.6	70.3	119.8	23.2	96.6
11	39.7	11.5	28.2	80.4	12.6	67.8	120.1	24.1	96.0
12	62.8	14.7	48.1	120.8	12.9	107.9	183.6	27.6	156.0
2012	399.5	111.2	288.3	1,081.1	161.7	919.5	1,480.6	272.9	1,207.8
1	34.0	8.7	25.3	76.3	10.3	65.9	110.2	19.0	91.3
2	30.1	7.7	22.4	61.3	11.1	50.2	91.4	18.9	72.6
3	32.2	9.1	23.1	77.8	13.0	64.8	110.0	22.0	88.0
4	33.4	8.1	25.4	90.2	11.4	78.9	123.7	19.4	104.3
5	36.7	10.6	26.1	95.6	12.9	82.8	132.3	23.4	108.9
6	32.9	9.3	23.6	85.5	15.4	70.1	118.4	24.7	93.6
7	39.0	11.4	27.6	127.5	14.5	113.0	166.5	25.9	140.6
8	36.6	10.8	25.8	109.5	13.0	96.5	146.1	23.9	122.2
9	31.7	9.5	22.2	86.9	13.1	73.8	118.7	22.6	96.0
10	33.0	8.5	24.5	97.9	14.1	83.9	131.0	22.6	108.4
11	30.0	8.4	21.6	83.5	15.1	68.4	113.6	23.5	90.1
12	29.9	9.1	20.7	89.0	17.8	71.2	118.9	27.0	91.9
01-05.2013	126.8	44.0	82.9	391.7	79.1	312.6	518.5	123.1	395.4
1	24.5	8.8	15.7	67.8	14.2	53.6	92.3	23.1	69.2
2	25.8	6.9	18.9	69.9	14.3	55.6	95.7	21.2	74.5
3	25.5	9.1	16.4	71.7	17.0	54.7	97.2	26.1	71.0
4	25.9	10.2	15.7	90.2	18.2	72.1	116.1	28.4	87.8
5	25.1	8.9	16.2	92.1	15.4	76.6	117.2	24.3	92.9

Извор: НБРМ.

Табела 12

НЕДК И РЕДК

	НЕДК	РЕДК-ТЖ	Релативни цени - ТЖ	РЕДК - ЦП	Релативни цени - ЦП
	<i>индекси 2006=100</i>				
2004	97.9	106.5	108.8	104.3	106.7
2005	99.8	102.2	102.5	101.2	101.4
2006	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	99.6	97.2	97.6	96.6	97.0
2008	100.6	98.7	98.1	97.2	96.6
2009	106.6	99.7	93.5	98.5	92.4
2010	106.0	97.0	91.5	99.5	93.9
2011	106.9	96.5	90.3	101.7	95.2
1	106.8	97.4	91.2	101.0	94.6
2	106.5	97.5	91.6	100.8	94.7
3	106.5	97.8	91.8	103.0	96.7
4	106.4	97.4	91.6	102.8	96.5
5	105.9	96.7	91.3	101.5	95.9
6	106.1	96.0	90.4	101.5	95.6
7	106.5	95.6	89.7	100.7	94.5
8	107.5	96.5	89.8	102.8	95.6
9	107.6	95.8	89.0	101.9	94.7
10	107.8	95.7	88.8	101.8	94.5
11	107.7	95.9	89.0	101.4	94.2
12	107.6	96.2	89.4	101.7	94.5
2012	108.3	97.3	89.8	103.2	95.4
1	107.5	97.9	91.1	100.7	93.7
2	107.5	98.0	91.2	102.5	95.3
3	107.8	97.5	90.4	103.6	96.1
4	106.2	96.5	90.9	101.6	95.7
5	108.2	97.9	90.5	103.5	95.7
6	109.1	97.6	89.5	104.3	95.6
7	108.7	96.2	88.5	103.6	95.3
8	108.9	97.2	89.3	102.8	94.5
9	109.2	97.7	89.5	104.4	95.6
10	108.8	96.8	88.9	103.5	95.1
11	108.5	96.5	89.0	103.7	95.5
12	108.8	97.2	89.3	104.5	96.1
2013					
1	108.4	97.8	90.2	103.7	95.7
2	108.4	97.8	90.2	103.0	95.0
3	108.1	96.8	89.5	102.7	94.9
4	108.4	97.9	90.4	103.7	95.7

Извор: НБРМ.

Табела 13

ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

	Просечен курс				Курс на крај на период			
	Ден/CHF	Ден/GBP	Ден/USD	Ден/EUR	Ден/CHF	Ден/GBP	Ден/USD	Ден/EUR
2004	39.7337	90.4298	49.4105	61.3377	39.7085	86.4983	45.0676	61.3100
2005	39.5871	89.6186	49.2919	61.2958	39.3402	89.2717	51.8589	61.1779
2006	38.8981	89.7611	48.7854	61.1885	38.0696	91.1007	46.4496	61.1741
2007	37.2534	89.4324	44.7184	61.1838	36.8596	83.2901	41.6564	61.2016
2008	38.6300	77.1265	41.8646	61.2654	41.0428	63.0387	43.5610	61.4123
2009	40.5769	68.8041	44.0766	61.2728	41.1165	67.6695	42.6651	61.1732
2010	44.5956	71.7150	46.4574	61.5150	49.3026	71.5008	46.3140	61.5050
2011	49.9881	70.8931	44.2281	61.5289	50.5964	73.6322	47.5346	61.5050
1	48.1809	72.4702	45.9858	61.5116	47.5236	71.4427	44.8614	61.5050
2	47.4083	72.6380	45.0951	61.5075	48.0545	71.9104	44.6919	61.5050
3	47.8229	71.0588	43.9906	61.5183	47.3456	69.9923	43.6595	61.5162
4	47.4222	69.7080	42.6383	61.5200	47.8064	68.9834	41.3947	61.5125
5	49.0049	70.0430	42.8266	61.5297	50.7237	71.0577	43.1713	61.6141
6	50.9005	69.5135	42.8109	61.6103	51.1964	68.4819	42.7175	61.6200
7	52.2133	69.5330	43.1423	61.6168	53.9524	70.4154	43.1998	61.6029
8	55.0191	70.1998	42.9071	61.5086	52.0182	69.5301	42.4562	61.5063
9	51.4977	70.4906	44.5426	61.5027	50.3842	70.6415	45.1737	61.5040
10	50.0403	70.6839	44.9128	61.5042	50.3685	69.9437	43.4357	61.5050
11	49.9897	71.6720	45.3129	61.5025	50.0826	72.0569	46.1243	61.5114
12	50.1034	72.8051	46.6049	61.5134	50.5964	73.6322	47.5346	61.5050
2012								
1	50.7711	73.8973	47.6848	61.5049	51.0584	73.5882	46.9146	61.5050
2	50.9539	73.5147	46.5380	61.5024	51.0373	72.5321	45.7113	61.5000
3	50.9953	73.6944	46.5718	61.5016	51.0627	73.7558	46.0505	61.5050
4	51.1828	74.7904	46.7293	61.5394	51.2153	75.4693	46.5115	61.5301
5	51.3028	76.5755	47.9980	61.6301	51.2749	77.1936	49.5105	61.5812
6	51.2945	76.4874	49.2161	61.6075	51.2320	76.3908	48.9532	61.6321
7	51.2608	78.0377	50.0522	61.5723	51.2224	78.8845	50.2353	61.5181
8	51.2045	78.0567	49.7112	61.5004	51.2127	77.7415	49.0285	61.5013
9	50.8721	77.0299	47.8767	61.5031	50.8313	77.0638	47.5644	61.5008
10	50.8325	76.2839	47.4019	61.4990	50.8890	76.2831	47.4459	61.4994
11	51.0251	76.5473	47.9742	61.5015	51.0673	75.8768	47.3298	61.5004
12	50.8933	75.7020	46.9413	61.5013	50.9106	75.2800	46.6510	61.5000
2013								
1	50.1280	74.0866	46.3616	61.5043	49.6378	71.6662	45.4258	61.5111
2	50.0665	71.5578	46.0427	61.5996	50.6022	71.3133	47.0476	61.6183
3	50.2843	71.7134	47.5128	61.6552	50.6247	73.0126	48.0544	61.6153
4	50.5582	72.5475	47.3870	61.6510	50.2056	73.0421	47.0125	61.6475
5	49.7118	72.6641	47.4611	61.6522	49.3733	72.0492	47.6302	61.6525

Извор: НБРМ.

Табела 14

ТЕКОВИ НА КРЕИРАЊЕ И ПОВЛЕКУВАЊЕ НА ПРИМАРНИ ПАРИ

	Кумулативна промена I-XII.2012	Кумулативна промена IV-XII.2012	Месечна промена IV.2013 / III.2013
	<i>во милиони денари</i>		
Примарни пари*	3,390	-1,865	-1,084
Депозити на држава	-12,153	7,138	-3,813
Девизни трансакции	5,589	-7,466	-1,040
Банки	8,463	-1,183	-2,672
Држава	-2,874	-6,283	1,632
Благајнички записи	6,285	1,980	0
Репо операции	2,700	-2,700	-1,300
Расположив депозит	-1,158	-2,680	3,407
Останати ставки	2,127	1,863	1,662

*Примарните пари не вклучуваат задолжителна резерва во девизи.

Извор: НБРМ.

Табела 15

БИЛАНС НА НБРМ (СКРАТЕНА ФОРМА)

	Кумулативна промена I - XII.2012	Кумулативна промена XII.2012 - IV.2013	Месечна промена IV.2013 / III.2013	Состојба IV.2013
	<i>во милиони денари</i>			
Примарни пари*	2,292	-1,669	-1,010	54,267
Нето девизна актива	6,408	-1,263	-5,124	127,649
Нето домашна актива	-4,116	-406	4,113	-73,382

* Вклучува готови пари во оптек (вклучително и готовината во благајна на банките), задолжителна резерва на денарските и девизните депозити и вишокот на Извор: НБРМ.

Табела 16

МОНЕТАРНИ АГРЕГАТИ

	2011				2012				2013		2011				2012				2013	
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април
	<i>период во однос на претходен период, во %</i>										<i>годишни промени, во %</i>									
M0	-3.4	2.4	-4.0	15.3	-9.0	7.0	1.4	5.7	-1.2	-1.8	7.6	2.1	1.8	9.5	3.1	7.7	13.7	4.3	13.3	2.5
M1	-5.8	7.3	-0.9	6.6	-3.2	3.1	3.3	4.4	0.4	-3.5	7.5	10.4	6.9	6.9	9.8	5.5	9.9	7.6	11.6	4.9
M4	0.9	2.0	2.4	4.1	1.0	0.3	0.8	2.2	1.6	-3.0	11.4	8.6	10.5	9.7	9.8	8.0	6.3	4.4	5.0	2.4
M4-денарски дел	0.1	2.7	2.5	8.5	3.0	1.3	2.3	2.7	1.9	-2.0	14.5	10.3	12.5	14.4	17.7	16.1	15.8	9.6	8.4	6.9

Извор: НБРМ.

Табела 17

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 31.03.2013 година	Состојба на 30.04.2013 година	Месечна промена (април 2013/март 2013)	Годишна промена март 2013/март 2012)	Годишна промена април 2013/април 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните депозити во април 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните депозити во април 2013 година
	во милиони денари		во %			во %	
Вкупни депозити	247,633	241,217	-2.6	4.6	2.6	100%	100%
Денарски*	135,225	133,718	-1.1	8.2	8.1	23.5	164.0
Девизни	112,408	107,499	-4.4	0.6	-3.5	76.5	-64.0
Депозити на домаќинства	178,838	179,698	0.5	7.2	6.8	-13.4	186.8
Денарски*	86,741	88,046	1.5	12.6	12.1	-20.3	155.8
Девизни	92,097	91,652	-0.5	2.6	2.1	6.9	31.0
Депозити на претпријатија од приватен сектор	53,289	46,846	-12.1	-4.6	-10.0	100.4	-85.4
Денарски*	34,706	32,767	-5.6	-3.1	-0.1	30.2	-0.4
Девизни	18,583	14,079	-24.2	-7.3	-26.9	70.2	-84.9

* Денарските депозити се со вклучени депозитни пари.

Извор: НБРМ.

Табела 18

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013	
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Април
Вкупни депозити	11.4	15.2	14.5	13.7	12.4	9.2	10.5	9.2	9.5	7.6	5.7	4.9	4.6	2.6
Денарски	7.7	15.9	21.0	19.9	17.2	11.8	13.0	14.3	18.6	16.9	16.4	11.5	8.2	8.1
Девизни	14.8	14.6	9.0	8.2	8.1	6.8	8.2	4.3	0.8	-1.3	-4.6	-2.1	0.6	-3.5
Краткорочни	6.9	11.1	8.4	7.7	7.6	2.1	6.7	7.8	7.1	5.9	0.3	-2.3	-4.0	-6.0
Долгорочни	47.7	53.2	50.5	43.3	39.1	39.1	35.6	22.5	20.5	19.7	24.2	25.1	28.6	28.1
Претпријатија од приватен сектор	-5.5	7.6	6.8	6.4	11.3	-1.7	4.7	6.1	6.2	0.8	-3.4	-2.0	-4.6	-10.0
Домаќинства	19.9	19.6	17.6	17.4	14.0	14.2	14.3	12.0	12.0	10.9	9.2	7.2	7.2	6.8

Извор: НБРМ.

Табела 19

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 31.03.2013 година	Состојба на 30.04.2013 година	Месечна промена (април 2013/март 2013)	Годишна промена март 2013/март 2012)	Годишна промена април 2013/април 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните кредити во април 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните кредити во април 2013 година
	во милиони денари		во %			во %	
Вкупни кредити на банките	219,952	220,536	0.3	4.3	3.3	100%	100%
Денарски*	164,972	165,776	0.5	7.8	6.7	137.7	149.2
Девизни**	54,980	54,760	-0.4	-5.0	-5.9	-37.7	-49.2
Домаќинства	87,841	88,411	0.6	6.7	6.9	97.8	81.7
Денарски	81,416	82,023	0.7	7.6	7.9	104.1	85.8
Девизни	6,425	6,388	-0.6	-2.6	-4.3	-6.3	-4.1
Претпријатија	131,304	131,280	0.0	2.5	0.8	-4.2	15.4
Денарски	82,804	82,968	0.2	7.7	5.4	28.1	60.7
Девизни	48,501	48,312	-0.4	-5.4	-6.2	-32.3	-45.4

* Денарските кредити ги вклучуваат и кредитите со валутна клаузула.

** Девизните категории се вреднувани по тековниот девизен курс.

Табела 20

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013	
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април
Вкупни кредити	2.5	5.8	7.7	7.1	8.0	8.6	8.1	8.5	8.0	7.5	6.6	5.4	4.3	3.3
Денарски	2.6	3.7	5.5	2.3	3.2	4.8	2.7	5.1	5.6	6.9	9.3	9.5	7.8	6.7
Девизни	2.4	13.1	15.8	24.0	24.6	20.9	25.9	18.5	15.2	9.2	-0.6	-5.1	-5.0	-5.9
Краткорочни	-3.4	-0.2	1.7	-1.0	-1.7	-2.0	-2.5	0.2	-0.4	1.4	5.6	4.0	3.5	1.2
Долгорочни	1.1	5.8	8.3	10.8	13.8	15.4	14.8	11.1	10.3	8.9	5.3	4.9	1.8	1.4
Претпријатија	4.0	7.9	10.2	8.4	9.0	9.7	8.6	8.6	8.2	7.6	6.3	4.5	2.5	0.8
Домаќинства	0.6	2.8	4.3	5.1	6.6	7.0	7.4	8.1	7.4	6.8	6.7	6.5	6.7	6.9

Извор: НБРМ.

Табела 21

НЕТО ДЕВИЗНА АКТИВА НА БАНКИТЕ

	Состојба IV.2013	Месечна промена IV.2013/ III.2012	Годишна промена IV.2013/IV.2012
	<i>во милиони денари</i>		
Девизни средства	35,288	366	2,649
Девизни обврски	43,255	4,176	6,417
Нето девизна актива	-7,968	-3,809	-3,768

Извор: НБРМ.

Табела 22

КАМАТНИ СТАПКИ

	мај 2013 година	месечна промена	годишна промена
	<i>во %</i>	<i>во процентни поени</i>	
Каматна стапка на аукциите на благајничките записи (28 дена)	3.37	-0.01	-0.38
Меѓубанкарска каматна стапка на пазар на депозити (МКДОНИА)	1.90	0.09	0.01
	април 2013 година	месечна промена	годишна промена
	<i>во %</i>	<i>во процентни поени</i>	
Пондерираны активни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	7.7	0.0	-0.4
Пондерираны пасивни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	3.1	0.1	-0.4

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ

Табела 23

КАМАТНИ СТАПКИ НА МЕЃУБАНКАРСКИ ПАЗАР НА ДЕПОЗИТИ

Период	МКДОНИА	МБКС	СКИБОР преку ноќ	СКИБОР 1 недела	СКИБОР 1 месец	СКИБОР 3 месеци	СКИБОР 6 месеци	СКИБОР 9 месеци	СКИБОР 12 месеци	
										во %
I.2011	2.47	2.49	2.75	3.62	4.35	5.32				
II	2.17	2.24	2.63	3.54	4.29	5.27				
III	2.29	2.23	2.51	3.43	4.25	5.15				
IV	2.19	2.28	2.46	3.45	4.25	5.14				
V	2.12	2.12	2.38	3.39	4.24	5.09				
VI	2.09	2.10	2.29	3.27	4.17	5.08				
VII	2.19	2.19	2.23	3.17	4.17	5.03	5.55	6.05		6.60
VIII	2.21	2.22	2.19	3.17	4.15	5.00	5.47	6.00		6.49
IX	2.17	2.19	2.19	3.19	4.16	4.96	5.47	5.98		6.47
X	2.19	2.02	2.18	3.18	4.14	4.95	5.46	5.94		6.44
XI	1.99	1.99	2.18	3.17	4.12	4.91	5.43	5.91		6.37
XII	2.15	2.16	2.19	3.18	4.11	4.83	5.36	5.84		6.27
I.2012	2.12	2.11	2.18	3.18	4.14	4.81	5.34	5.82		6.25
II	2.14	2.14	2.19	3.18	4.14	4.78	5.28	5.79		6.24
III	2.10	2.11	2.19	3.18	4.16	4.76	5.29	5.78		6.26
IV	2.15	2.13	2.18	3.18	4.10	4.71	5.27	5.77		6.21
V	1.89	2.18	2.09	3.07	4.03	4.56	5.19	5.67		6.13
VI	2.18	2.37	2.03	3.01	4.00	4.46	5.04	5.54		6.02
VII	2.12	2.32	2.06	3.02	4.02	4.51	5.04	5.54		6.03
VIII	2.20	2.39	2.07	3.03	4.03	4.49	5.04	5.53		6.03
IX	2.11	2.17	2.03	3.01	3.97	4.47	5.03	5.52		6.01
X	2.17	2.31	2.03	3.00	3.96	4.46	5.02	5.52		6.00
XI	2.10	2.22	2.02	2.94	3.92	4.40	4.97	5.47		5.96
XII	2.04	2.12	2.01	2.93	3.90	4.36	4.96	5.46		5.94
I.2013	2.03	2.12	2.01	2.84	3.81	4.28	4.89	5.39		5.88
II	1.75	1.78	2.00	2.56	3.48	3.98	4.57	5.08		5.55
III	1.77	1.91	1.99	2.46	3.38	3.91	4.44	4.95		5.45
IV	1.81	2.04	1.95	2.44	3.34	3.82	4.32	4.86		5.36
V	1.90	2.01	1.93	2.39	3.18	3.66	4.18	4.74		5.22

Извор: НБРМ.

Табела 24

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %				
	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9.7	5.6	8.1	2.2
VI	9.7	5.8	8.1	2.3
IX	9.6	6.1	8.1	2.5
XII	9.8	6.5	7.2	3.0
III.2009	9.9	6.6	7.4	3.2
VI	10.1	6.8	7.7	3.3
IX	10.3	7.4	7.6	3.3
XII	10.3	7.5	7.6	3.4
III.2010	9.8	7.5	7.3	3.2
VI	9.6	7.0	7.3	3.1
IX	9.2	6.8	7.4	3.0
XII	9.0	6.7	7.4	3.0
III.2011	8.9	6.0	7.4	2.8
VI	8.8	5.9	7.4	2.8
IX	8.8	5.8	7.4	2.7
XII	8.8	5.6	7.3	2.5
III.2012	8.6	5.2	7.1	2.3
VI	8.5	5.1	7.0	2.3
IX	8.4	4.9	6.9	2.2
XII	8.3	4.8	6.8	2.1
III.2013	8.2	4.6	6.6	1.9
IV	8.2	4.6	6.6	1.9

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 25

КАМАТНИ СТАПКИ НА НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %				
	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9.1	3.8	8.0	1.4
VI	9.3	4.2	8.1	1.2
IX	9.1	4.5	7.8	1.9
XII	9.1	4.4	6.6	1.5
III.2009	9.7	4.6	7.0	1.9
VI	10.8	4.5	7.8	1.5
IX	10.3	5.2	8.3	1.5
XII	10.1	5.2	7.5	1.6
III.2010	10.0	5.0	7.8	1.5
VI	9.7	4.3	7.8	1.1
IX	9.3	3.8	7.4	1.0
XII	8.6	4.2	7.3	1.3
III.2011	8.1	3.1	6.8	1.0
VI	8.2	3.2	7.4	0.8
IX	8.3	3.2	7.4	0.8
XII	8.2	3.9	6.9	0.9
III.2012	8.0	2.9	6.8	0.8
VI	7.8	2.9	7.3	0.7
IX	7.8	2.6	7.1	0.7
XII	7.7	3.0	6.2	0.7
III.2013	7.2	2.6	6.6	0.5
IV	7.1	2.2	6.5	0.5

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 26

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ						
	големи банки	средни банки	мали банки	големи банки	средни банки	мали банки
	каматна стапка на денарски кредити, во %			каматна стапка на денарски депозити, во %		
III.2008	8.6	11.4	10.6	5.6	5.6	5.8
VI	8.7	11.2	10.2	5.8	5.9	6.0
IX	8.8	11.1	10.0	6.1	6.1	6.1
XII	9.0	11.2	10.3	6.6	6.5	5.9
III.2009	9.2	11.2	10.5	6.8	6.2	5.9
VI	9.7	11.0	10.9	7.1	6.4	5.2
IX	9.8	11.1	11.0	7.6	7.0	5.1
XII	9.9	11.1	10.9	7.7	7.2	5.3
III.2010	9.5	10.6	10.9	7.7	7.1	5.7
VI	9.3	10.2	10.9	7.2	6.5	5.6
IX	9.0	9.4	10.6	7.0	6.5	5.6
XII	8.9	9.3	10.6	6.9	6.2	5.7
III.2011	8.7	9.3	10.4	6.0	5.8	6.0
VI	8.6	9.9	10.2	5.8	6.2	5.8
IX	8.5	9.8	10.1	5.8	5.9	6.7
XII	8.6	9.1	9.9	5.7	5.0	6.9
III.2012	8.5	9.0	9.7	5.2	4.8	7.0
VI	8.3	8.8	9.6	5.0	4.8	6.6
IX	8.2	8.7	9.5	4.8	4.7	6.5
XII	8.1	9.0	9.7	4.6	4.9	6.5
III.2013	8.0	8.8	9.6	4.4	4.7	6.1
IV	8.0	8.7	9.7	4.5	4.5	6.0

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 27

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ						
	големи банки	средни банки	мали банки	големи банки	средни банки	мали банки
	каматна стапка на девизни кредити, во %			каматна стапка на девизни депозити, во %		
III.2008	8.1	8.3	9.0	2.2	2.3	0.9
VI	8.1	8.3	9.0	2.2	2.5	0.9
IX	8.1	8.3	9.0	2.5	2.8	0.9
XII	6.8	8.3	9.0	3.0	3.0	1.5
III.2009	7.1	8.0	9.0	3.2	3.4	1.9
VI	7.2	8.9	9.0	3.3	3.6	1.8
IX	7.1	8.8	12.7	3.2	3.6	2.3
XII	7.0	9.0	5.9	3.2	3.9	2.8
III.2010	7.0	8.2	10.1	3.1	3.6	3.0
VI	6.9	8.3	8.2	3.1	3.1	2.9
IX	6.9	8.3	7.7	3.0	3.0	2.9
XII	6.9	8.3	7.6	3.0	3.0	2.9
III.2011	6.9	8.3	9.0	2.8	2.8	3.0
VI	6.8	8.4		2.7	3.0	3.0
IX	6.9	8.4		2.6	2.9	2.9
XII	6.8	8.2	7.7	2.5	2.6	3.0
I.2012	6.7	8.1	7.6	2.4	2.6	3.0
III.2012	6.5	7.9	7.5	2.2	2.5	3.0
VI	6.4	7.8	7.4	2.1	2.5	2.9
IX	6.3	7.7	7.3	2.1	2.3	3.0
XII	6.2	7.7	7.3	2.0	2.4	3.1
III.2013	6.1	7.6	7.3	1.8	2.1	3.0
IV	6.1	7.5	7.3	1.8	2.2	3.0

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 28

КАМАТНИ СТАПКИ ПО СЕКТОРИ

	Население		Претпријатија	
	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %
III.2008	11.1	6.1	8.6	4.7
VI	10.9	6.2	8.7	5.2
IX	10.9	6.5	8.7	5.5
XII	11.0	7.0	8.8	5.8
III.2009	10.9	7.5	9.1	5.4
VI	11.1	8.2	9.5	5.0
IX	11.2	8.5	9.6	5.3
XII	11.1	8.7	9.7	5.2
III.2010	10.4	8.4	9.4	5.3
VI	10.4	8.0	9.1	4.6
IX	9.4	7.5	9.0	4.7
XII	9.4	7.3	8.8	4.5
III.2011	9.3	6.5	8.7	4.2
VI	9.2	6.2	8.6	4.5
IX	9.1	6.2	8.6	4.5
XII	9.1	6.0	8.5	4.3
III.2012	9.0	5.6	8.4	4.1
VI	8.9	5.2	8.2	4.3
IX	8.7	5.1	8.1	4.0
XII	8.6	5.0	8.1	4.1
III.2013	8.5	4.7	8.0	3.9
IV	8.5	4.7	7.9	4.1

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 29

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Каматни стапки на тековни сметки		Каматни стапки на кредитни картички
	Кредити	Депозити	Кредити
VI.09	12.3	0.8	15.9
IX	12.2	0.9	15.8
XII	12.7	0.9	15.7
III.10	12.7	0.8	15.6
VI	12.2	0.7	14.4
IX	11.5	0.6	12.5
XII	11.4	0.5	12.2
III.11	10.7	0.5	11.3
VI	10.7	0.4	11.6
IX	10.6	0.3	11.5
XII	10.5	0.3	11.3
III.12	10.4	0.4	11.5
VI	10.3	0.3	11.5
IX	10.2	0.3	10.8
XII	10.2	0.3	11.0
III.13	10.3	0.2	10.8
IV	10.1	0.2	11.2

Извор: НБРМ.